

missa non attententur .vt. xxv. q. ii. amputato. et fm ea que notatur. i. d. c. accusat. s. de qstionib. et. s. sane. ne talia possent ad heresim trahi. vt .j. dicitur de diuinatozibus. Et qualiter intelligat qd in suspectis de heresi inquisitores possint cognoscere de blasphemia tale punitur. exēpluz vi delicti cu aliqs publico blasphematōz dicit illud nō esse peccatū vel nihil dicit. sed talis euitat consortia si delin nūq̄ audit diuina officia nūq̄ q̄ ecclesiastica recipit sacramenta: nec mandata ecclesie seruat. non ieiunat. non abstinet se ab esu carniū prout ecclesia precipit vel his similibus vel ea negligit: seu facit cōtra pceptum ecclesie. Et certe ex his similibus oritur suspitio contra talē. vt .j. detegitur. Et ex hoc poterit inquisitor procedere cōtra talē. vt ex. de hereticis. c. excommunicamus. s. addicimus. de purga. cano. c. inter. vide d. hoc. j. ex quibus iudiciis quis efficiatur suspectus. seu detegitur. et. j. detegentes. et. j. an inq̄sitor possit cognoscere si existentes in peccato mortali

Sed ulterius procedendo considerandū est qd si blasphemus verba hereticalia vomentes postq̄ fuerint per iudices et in huiusmodi deprehensi si in talibus verbis hereticalibus velint stare et pertinaciter defensare. vt heretici sunt habendi. et vt tales tradendi curie seculari iuxta. c. ad abolendam. s. presentē. ex de hereticis. si autem noluit permanere et stare in talibus blasphemis et verbis s3 vo-

lunt ad arbitriū inquisitoris dū effecti tales hereses renocare et satisfationem congruā exhibere. tales nō sunt vt heretici iudicandi. iuxta dictum. c. ad abolendam. sed sunt ad misericordiam admittendi.

Sed an tales blasphemus debeant artari ad abiurandum hereses ante dictas. Et si abiurent: an abiuret tā q̄ penitentes heretici. vt tanq̄ suspecti de heresi. an tanq̄ vehementer vt leniter suspecti. Et ad predicta considerandum est qd si processus meritis diligenter attentatis inueniantur habuisse in mente eorum que sunt si dei errorem. ita qd aliquando crediderunt hereses mente quas protulerunt ore tenentur illos errores abiurare tanq̄ deprehensi in eis iuxta dictum. c. ad abolendam. taliter qd si relabatur pena relapsorum debita punientur iuxta. c. accusatus. eo. tit. li. vi. Si autem non inueniantur in heresim deprehensi. sed inueniantur pluries et frequenter in ludio ex iudiciū ad leuem turbationis motum in tales hereses prumpisse. et nō constat clare de mala credentia in mente tales debent artari ad abiurandū vt vehementer suspecti ppter frequentiam habituam que suspectos de heresi vehementer illos redeunt iuxta. c. accusatus. in princ. ergo prouiso solerter. Si autem non frequenter sed rara: nec longo tempore. sed pauco. et nō extra ludū: s3 in ludo tantū. tūc eo casu videretur qd

in ludio

talis deberet abiurare vt leniter suspecti. iuxta. c. accusat. nec pdest qd qd ad accusandum excusationes in peccatis ponitur a nonnullis qui verba huiusmodi hereticalia vomentes mouentur ad proferendum sola turbatione et furia et non assertione firma et credentia. Et ideo qd taliter pferitur et aliter creditur tacite. Nam furia et turbatio homini totalit nō excusat. patet primo quia maior in mente sequitur commotio et turbatio ex metu mortis. et turbatione corporis proprii qd ex perditione vni obuli seu denarii argenti vel auri. Nam adorantes machometum idolum seu demonē metu mortis et crucidatione corporis proprii. vel famis non excusatur in foro interiori a peccato. Unde de angul. de bono coningali. et recitatur. xxxii. q. iiii. sicut. sancti est mori fame qd vefei idolatrie. nec excusatur in foro exteriori ab idolatria et apostasia a fide. et per consequēs heresi. fm ray. ti. d. apos. c. vii. Ideo prouiso solerter Et an metus mortis excuset p fidei defensione et confessione. vide. j. metus.

Sed an blasphemus sit infidelis vide. j. infidelis.

Sed blasphemus est filia ire et filia superbie. de quo vide tho. ii. q. clviii. ar. vii.

S3 tūc blasphemus vbi dñi cū ptepnit. xxxiii. q. v. cū apd. vel cum xp̄i infamat euangelium. vt dicta. q. et c. apud.

Sed blasphemates exēplo apo-

stoli p excōicationē sathane debent tradi. xxxiii. q. iiii. qui peccat.

Sed blasphemates deū debēt penitis debitis subiacerē. vt in ti. de adoratione. s. i.

S3 blasphemates xp̄i baptismū per potestates terrenas sunt puniendi. xxxiii. q. iiii. quando.

Nota qd blasphemant spūm sanctum simoniaei. sicut iudei xp̄m. dicentes in berzebu. et in ti. de spiritu sancto. s. xxxii.

Nota qd si quis blasphemauerit in spūm sanctū qd non remittitur ei nec in hoc seculo. nec in futuro. matthei. xii. et. xx. v. dis. qualis. et de penitent. dis. i. s. potest ergo. in. c. iportuna

S3 blasphemaf spūm sanctū si aliquid pterue agitur. aut loqui presumitur cōtra canones. aut facere volentibus sponte cōsentit: tūc dicit blasphemari spūm sanctū. vt. xxxiii. q. iiii. qd in ecclesia. et. xxv. q. i. violatores.

S3 de pnia iponeda blasphemantib. nota. in. c. si. de maledic.

S3 q̄ pena sit fm ius ciuile p blasphemates deū. habet in aut. vt non lux. s. na. s. et qm. coll. ii. et de iur. canonico habet. xxii. q. i. si quis per capillum. de maledic. c. i. et. ii. xxxiii. q. v. quid ergo. de hoc etiā de peni. dis. iiii. s. auctoritas. in tex. et in glo.

Itē no. qd blasphemus potest puniri p iudicem secularem et ecclesiasticum et est singulare dictum ab. in. c. statum. de male. vbi dicitur blasphemans punitur p iudicem ecclesiasticum et secularem qd vna pena

posita per unum iudicem non im-
dit alia imponenda per alium. eo quod istud
delictum est mixti fori. Et an hoc sit tra-
hendum in aliis delictis mixti fori. vi-
de quod non in c. felicis. de penis. li. vi. i
nouella. et facit quod non. bar. in l. i. ff.
vi bono. rap. Et non quod de iure cano.
imponit pena personalis et pecuniaria
in foro iudiciali et penitentiali. ut i. d.
c. statum. de maledi. ex. et de iure ci-
nili ultimam supplicium. in aut. ut non
lux. contra natu. col. vi. et omnes pene
possunt imponi. ut dicit dominus anto. d.
bu. in d. c. statum. et hic fuit sensus
rap. ut patet in sum. p. fel. eo. ti. q. xi.
et habetur in suple. pena. i. s. viii. et pe-
na de iure canonico habet etiam. xxii.
q. i. si quis per capillum. et. xxiii. q. v. quod
ergo. et de peni. dis. iiii. s. auctoritas. i
textu et glo.

Bona hereticorum non
sunt sua sed ecclesie. xxiii. q. vii. q. vii.
q. vos. et. c. que admodum. et. c. si de re-
bus. Ideo non possunt queri quod sibi au-
ferunt bona cum a tempore commissi delicti
perdidissent in eis dominium. ut. j. c. o-
fiscatio. et quod secuta condemnatione per-
dant quod suum non erat. sicut multi dicunt
tur amittere quod nunquam habuerunt. ut
v. q. vi. quia. xxiii. q. iiii. guilifarius. et
xxiii. dis. quorundam. et. xx. q. i. pene
xvii. dis. p. cilia. xxvii. q. ii. s. ex his.

Nota quod iure fori rex non potest da-
re heretico sua bona que fuerunt publica
ta propter suam heresim. sed tantummodo
ex misericordia poterit donare ipsi
heretico viventi iam declarato vige-

simam partem valoris illorum bonorum
que ille hereticus amisit ex delicto. et
illa vigesima debet esse de aliis bonis
et non debet esse nec extrahi de illis
bonis que semel amisit cum hoc loco
cum in crimine lese maiest. ut fo. legu. ti.
de la guarda del rey. l. i. et ergo a forti-
ori in crimine heresis. cum magis sit divi-
nam quam humanam ledere maiestatem
vide. j. pena in margine. de hoc vide
j. in quadam constitutione frederici. que in-
cipit. gazaros. in pn. vide. j. salarium
s. nota quod ultra. et habet in. c. verge-
tis. de hereticis. quod bona hereticorum
publicantur. nec ad eos ulterius revertantur
nisi eis ad eos revertentibus et ab-
negantibus hereticorum consortium mi-
sereri aliquis voluerit ut temporalis
saltem pena corripiat quem spiritualis
non corrigat disciplina.

Nota quod bona que defertunt in fisco
nemo potest impetrare et petitio fa-
cta ad petitionem alterius non valet.
secus si fiet motu proprio principis.
ut. l. i. c. de peti. bono. subla. li. x. idem
si princeps dicat non obstan. tali. l. ut
ibi bar. impetrans autem puniatur. ut in. l.
omnes. eo. ti. montalu. in ordi. rega-
li. sup. parte rescriptum. sup. s. item.
rescripta.

Item nota quod bona alienius sunt
publicata propter delictum. et si post
ea ille cuius bona fuerunt publicata.
fuerit restitutus quo ad famam. nunc
queritur an illa bona que fuerunt pub-
licata debeant sibi restitui eo quod est re-
stitutus in famam et dicendum quod si
bona ista retinet fiscus vel alio nomine

suo isto casu talis restitutus infamam
debet habere bona. Sed si fiscus iam
fecit de his bonis mercedem isto ca-
su licet sit restitutus quo ad famam
non tamen quo ad bona dictum est bar. i.
l. i. ff. de bonis donatorum. et ange. in. l.
sed si hac lege. i. s. liberos. ff. de in ius
vo. et glo. que vult sentire hoc. in. l. gal-
lus. in. s. quid si tantum. ff. de libe. et
posthu. a simili illius glo. et ibi bar.
nam restitutio non tollit ius alteri que
situm. ut ibi.

Item utrum habentes de bonis ali-
cuius donati propter crimen eius et po-
stea restituti per principem ad bona
sua teneant restituere. ff. de in. c. q.
uis. de rescript. li. vi. q. aut restitutio
facta iudicat in ius que situm. Tertio qui
ea legitime habuerat. et sic non tene-
tur restituere que ea habuit. quod non fit in-
tegratio in tali casu. et iste est casus di-
cti. c. quis. et in iuribus allegatis. in
glo. ibidem. et faciunt non per bar. et bal-
in. l. gallus. s. et quid si tantum. ff. de li-
ber. et posthu. aut per restitutionem prin-
cis tali facta non iudicatur. nisi ipsi
precedenti. et sic reintegrat ad omnia que
amiserat. et sic omnia sunt sibi restituenda.
et sicut procedunt iura allegata pro
alia parte. in dicta glo. ar. c. dilecti.
de dona. cum ibi notatis. hoc tenet
Jo. de imo. Et nota quod ista faciunt per
legittimato post mortem testato-
ris ut non iudicet venientibus ab inte-
stato etiam si non adierunt hereditatem
quod talis legitimitas est quedam resti-
tutio natalis. l. si. c. de nata. secus si
ante mortem testatoris que iudicatur. quod

nullum ius adhuc habebat. l. p. emam /
dipationem. ff. de libe. lega.

Nota quod quod filii vel heredes vel alii
impetrant mercedem a principe de om-
nibus bonis alieni heretici condemnati
quod propter illam mercedem non recupera-
bunt. nisi tantummodo bona stantia
et non illa que iam presumpta sunt et
gratia facta per principem non intelligitur
nisi solummodo de bonis stantibus et
non de iam presumptis. ita tenet ab.
in. c. q. diligentia. de electione. in fi.

Item utrum omnis hereticus perdat
bona. et respondendum quod aut est he-
reticus stricto modo. aut largo mo-
do. si stricto modo perdit bona. et si
largo modo non perdit bona. quia
ex hoc sequeretur quod multi clerici per-
derent bona post sententiam ratione
ne simonie. que prima et precipua here-
sis est. et omnia crimina in compa-
ratione illius quasi pro nihilo repu-
tatur. ut. i. q. ultima. c. si. verius vide-
tur de hereticis stricto modo intelli-
gendum.

Item quibus casibus apostata
non perdat bona sua. nota. in. c. con-
stitutus. et ibi glo. et archi. et docto.
de regu. iuris. in. vi. bal. in. l. si. ad fi.
in. v. vlti. et in. v. huius vero. l. de
episcopis et clericis.

Sed an sint aliqui casus in qui-
bus bona non auferantur a filiis pro-
pter heresim parentum. Et dicendum
quod sunt duo casus. Primus quando
ipsi filii renelassent sponte delictum
patris. ut. l. ad. l. iul. maiesta. quis
quis. Idem habetur in quadam co-

Bona

stitutione Frederici imperatoris que incipit *Commissi. s. ceterum. et. s. ne q3 quid. Secundus casus est quando ipsi filii essent catholici se tanto tempore possedissent quod ea prescripserit his percurrerent. et qui habent ex. c. fi. li. vi. de quo vide. j. confiscatio. et. j. filii.*

Sed an bona restituantur hereticis reuertentibus ad fidem. vel eorum filiis. et respondetur quod de iure nouo non restituntur eis aliquid nisi ex misericordia relinquatur. ut i. c. vergentis. de hereticis. et in. l. quisquis. l. ad. l. iul. maiesta. Et puto quod ista misericordia possit haberi ab illo ad quem deuoluntur bona per confiscationem ut ex. de hereticis. c. excommunicam. l. o. primo. et distin. viii. quo iure. fm ray. et in sum. confel. q. iiii.

Et quando fit gratia et datur gratia bonorum per fiscum illi qui tempore greuerunt ad se reconciliandum. sed quibus bonis intelligatur illa gratia vide. j. gra. s. nota quod gratia.

Item notandum quod statim quod episcopus vel inquisitor viderit quod verisimiliter bona venient publicanda. faciet ipsa annotari et describi et demum scientes ad ea cogit iudicanda. ut. l. de bonis prescript. l. si quis in ea. l. de iure deliberan. l. scimus. s. licentiam. et de his que ad dietas confiscationes. l. possunt. s. sicubi. cum si. addat. ff. de seruis fugi. l. iiii.

Sed utrum inquisitor possit facere gratiam super bonis hereticorum Et respondetur quod si damnauit hereticum eo quod non redit tempore gratie quod tunc non poterit sibi facere gra-

riam. quia ista pena condemnationis bonorum infigitur a iure damnatis de heresi. et ideo non potest per iudicem remitti. quia pena destinata a iure non relinquatur arbitrio iudicantis. ut. j. pena. et de penis hereticorum. Sed si ipse qui redit tempore gratie recipitur ad misericordiam potest iudex facere gratiam super bonis. ut in. c. vergentis. de hereticis. imo hodie de necessitate licet episcopo vel inquisitori redeuntibus facere gratiam et dimittere eis bona. quae ex quo sponte redeunt tempore gratie bona non sunt eis auferenda. ut extra de hereticis. c. accusatus. li. vi. s. porro. et nota. ibi per archiepiscopum qui al legat auerem. ut cum. de appellatio. cognosce. s. generalem. et. s. si vero. cum sequere. Sed pone eo casu quod inquisitor non potest vel non vult facere gratiam super bonis sed ille de cuius bonis agitur. habet filios an poterunt ipsi filii impedire adeptionem ipsorum bonorum. vide. j. filii. s. an filii possint impedire confiscationes bonorum.

Sed si heretici conuertantur nunquid restituentur eis vel eorum filiis bona. dicendum quod non. sed ipso iure omnia confiscata sunt. ut ex. eo. vergentis. et. c. cum fm. in. vi. eo. ti. nisi eis ad eorum reuertentibus. et abnegantibus hereticorum consortium misereri aliquis noluerit. dicto. c. vergentis. vide in summa baptistiniana. s. inditione hereticus. s. penul. vide. j. confiscatio. s. gazaros.

Item an omnia bona heretico-

Bona

rum veniant confiscanda ratione ipsius criminis. vide. j. confiscatio.

Sed an sint ipso iure bona hereticorum confiscata a tempore commissi delicti. vide. j. confiscatio. s. i. r. j. i instructioni b. inquisitionis. instructione. r.

Item an bona fautorum credentium receptatorum. defensorum. hereticorum sint confiscanda sicut bona hereticorum. vide. j. confiscatio.

Item cui veniant confiscanda bona clericorum hereticorum. vide. j. confiscatio.

Item an propter delicta clericorum bona ecclesiarum ubi illi qui deprehenduntur in heresi commorantur veniant confiscanda. vide. j. confiscatio.

Item cui applicentur bona laicorum ecclesie temporali iurisdictioni subiecti. vide. j. confiscatio.

Item an bona eorum qui per annum steterunt in excommunicatione per contumaciam applicentur fisco. vide. j. confiscatio.

Item an bona hereticorum possint prescribi ab eis vel a filiis et heredibus suis. vide. j. confiscatio. et. j. prescriptio. et. j. filii.

Item cui applicabuntur bona laicorum hereticorum. vide. j. confiscatio.

Sed bona hereticorum licet sint confiscata a tempore commissi delicti. ut. s. non tamen occupantur per fiscum ante declarationem et sine mandato inquisitorum. ut. j. confiscatio. et habetur. xxxiii. instructione inquisitionis.

Item quando receptor fisci vult vendere aliquod bona pertinentia fisco non potest vendere nec accipere pecuni-

am de dictis bonis: nisi in presentia duorum notariorum. ut habet. xxxv instructione inquisitionis.

Nota quando bona alieni sunt publicata propter delictum commissum an intelligantur bona que postea habuerit. vide. j. confiscatio. in. s. nota. in. l. si mandauero. Et nota quod bona futura licet non veniant in publicatione. ut. j. confiscatio. tamen auferuntur condemnato per fiscum. tanquam ab indigno. bar. in. l. i. in fine. l. de hereticis. et in. q. statuto diuitatis lucane. fm quosdam. et lau. sano. in. l. in quorum. in. vi. col. de pigno. et gl. in aut. s. armis. i. fm. in. v. armamento. s. e. gl. quia i. aut. ut. cu. s. ap. eog. s. aliud quocumque. i. v. si quis s. prescriptis. i. v. scriptis. vide bar. in. l. si quis s. his qui sunt sui. Item verum nisi s. pnti non sint bona quod tunc etiam futura veniunt. ange. in. l. iii. s. si perceptor. ff. de quibus in. adde etiam i materia pau. s. cas. i.

Sed bonorum publicatio per se. non extendit ad bona futura: nisi dicatur ab. in. c. etiam. de iureiu. et i publicatione bonorum solum veniunt presentia. ab. in. c. cum aliquibus. de re iudi.

Sed bona damnatorum deuoluunt ad heredes. nisi i. etie lese ma. et i. etie heresis no. gl. et doct. i. c. i. quibusdam. s. pe. idem i. etie ingratitude. et ibi ter. et in fallante lras principis. ut in. c. ad falsario. de etie falsi. vis bar. i. l. i. ff. de bonis damnatorum.

Item bona hereticorum sita in alia dyoc. ex dyoc. quod delinquerunt cui veniant applicanda. vide. j. confiscatio.

Brachium seculare.

Itē q̄ mutauit domiciliū post cōmissum domiciliū bona taliū cui veniant applicāda. vide. j. p̄fiscatio

Item nunq̄d bona hereticorū de functorū q̄ post mortē inueniunt cōmississe heresim an post mortē eorū veniant p̄fiscāda. vide. j. p̄fiscatio.

An bona charitativa et elemosynas q̄s ipsi heretici faciūt p̄sint illis quo ad deū: vel quo ad penā relenādam. vide. j. elemosyna

Itē infra q̄d tēpus potest agi p̄ hereticos defunctos ad hoc vt bona eorum p̄fiscent et occupent. vide. j. de functorus. et. j. confiscatio.

Itē an ipso iure a tēpore cōmissi delicti p̄derunt administrationē bonorū ipsi heretici. vide. s. administratio

Itē an ipso iure heretici nō possint alienare bona a tēpore cōmissi delicti. vide. s. alienatio

Itē q̄liter bona hereticorū debeāt diuidi. vide. j. diuisio. et. j. salarium.

Itē an bona hereticorū p̄fiscata in foro p̄sentiē licite et sine peccato possint emi. vide. io. an. de immu. ec. c. fi. li. vi. et docto. in. c. quia pleriq̄. eo. ti. vbi p̄ inno. vide. j. fiscus. An i foro conscientie.

Sed bona clericorū pauperū sunt. vt. j. clericus.

Sed bona sequi solent p̄ditionē p̄sone dānate. vt. l. s. bonis p̄scri. l. aut bona.

Bonus bona bonum

Nota q̄ boni semp̄ patiunt p̄fectionē a mal. vt. iii. q. i. nulli dubiū

Sed bonū scienti et non facienti malū est. de pe. dis. iiii. s. finis. r. disti. ii. si enim.

Sed alia est persecutio bonorū et alia malorū. vt. xxiii. q. iii. p̄ mēbris. xxiii. q. iiii. qui peccat. et. c. nimium sūt.

Sz an boni debeāt tollerare malos. vide. j. mali.

Sed an bon⁹ zelus excuset malū factū in delictis. et dicendū q̄ bon⁹ zelus: nec ignorantia in delictis nō excusant a peccato. quātomagis in hiis que sunt prohibita. vt patet i. c. ii. de sortil. et. xxvi. q. v. sortes. et de simonia. c. per tuas. lo. iii. r. an talia excusent. habet. i. c. i. de p̄sumpti. et. l. de iniuriis. si non conuicti. et. l. de sicca. li. i. et. l. plag. l. de plag. p̄ doc. secus autem si aliquid fiat q̄d nō sit a iure prohibitū: sine illicitū. vt in suadictis iuribus. et de accusa. cum dilecti. et de re iudi. c. ii. vnde isto vltimo casu p̄sumitur q̄s in dubio habere animū faciendi id q̄d nō cadit in delictum. vt no. bar. ff. de no. operis nunci. l. non solum. s. sed vt p̄bati. et bal. l. de p̄bati. l. matrem. r. p̄ pe. de ancha. in. c. fi. in fi. de accusat. li. vi. et per Anto. de bu. in elemē. si. de rescrip. Nam vt volunt doctores et concludit idēz An. in allegato. c. ii. de sortilegiis. vide. j. excusari. ideo **Prouiso solerter.**

Itē bona intentio malū op⁹ nō excusat. nā qui hanc intētionē male accipit vt bene dispenset potius grauatur q̄ iuuat. vt. i. q. i. nō est. et. xiiii.

Brachiū seculare

q. v. sorte. et. xxii. q. iiii. si ad peccatū sic enim intētio mala facit bonum opus non valere. nā homicida est q̄ sponte occidit quem iudex iubet occidi. xxiii. q. v. cū minister. **Ideo prouiso solerter**

Sed null⁹ enī se debet iactare de nis q̄ facit ne cadat. vt. vi. q. i. imitare

Sed boni quandoq̄ p̄sequuntur malos nō causa nocēdi s̄ p̄ficiendi xxiii. q. iiii. si ecclesia. r. c. q̄d crudele

Brachium seculare

post test inuocari per inquisitores p̄ expeditione negocii heresis fauore fidei. et possunt inquisitores cōpescere cōtradictores per censuram ecclesiasticam. vt in. c. vt officiū. s. penlti. li. vi. r. ibi per docto. Et ista potestas fuit concessa inq̄sitoribus per quasdam litteras apostolicas r. ita possunt cōpellere contradictores. vt dictū ē appellatione remota. non obstantibus p̄uilegiis concessis quibuscunq̄ p̄sonis vel religiosi v̄ ordinis v̄ specialiter vel generaliter sub quacūq̄ forma verborū concessis v̄ imposte rum p̄cedendis. et possunt sic cōpellere vt veniant testes v̄ltra duas dietas. licet in aliis tribus nō possit iudex cōpellere v̄ltra duas dietas venire. vt ex. de rescrip. nōnulli. vbi canēne q̄s p̄ lras aplicas possit trahi ex̄ duas dietas ex̄ suas dyocē. vt ex. c. vt officium. de hereticis. li. vi.

Sed an delegatus possit p̄ defensione iurisdictionis sue sicut ordinarius implorare seu inuocare brachiū

um seculare in auxiliū. archi. tenuit q̄ non. xxiii. q. v. administratores. de hereticis. vt officiū. li. vi. not. in. c. de causis. de offi. dele. faciunt. no. in. c. i. de offi. ordi. et in. l. episcopale. l. de episco. audi. Inno. et docto. de offi. dele. significasti. tenēt q̄ sic. adde ad materiam q̄d no. glo. et ibi docto. in. c. fi. de deci. vbi videt q̄ hoc nō possit nisi specialiter cōmittatur. vel nisi esset tanta rebellio q̄ per censuraz ecclesie non possit p̄uideri. de quo ē quedam extrava. bonifacii octauī. Item adde q̄d no. laud. in. cle. i. de offi. dele. et ibi domi. cardī. florenti. in. iiii. q. et q̄d no. inno. in. c. cum satis. de offi. archi.

Qui sint tradēdi brachio seclari. vide. j. heretic⁹. r. j. relaps⁹. et habet i q̄dā ex̄nagāte alexādrī pape. que incipit. nouerit vnīuersitas.

Sz an q̄ sunt tradēdi brachio seclari debeant moneri vt p̄fiteantur errores suos. vide. j. monitio.

Sz q̄ d̄ causa brachiū seclare possit inuocari p̄ ecclesiā. et dicendū q̄ si erit int̄ iudices seclares obfuar q̄ vbi vires vni⁹ nō sufficiunt q̄ ille possit implorare auxiliū alti⁹ vt possit exeq̄ iustitiā sue iurisdictionis. de h⁹ habet tex. in. l. si q̄s in hoc gen⁹. l. s. epif. r. ele. et q̄ iudices seclares inuocāt in subsidiū auxiliū ecclesie vbi p̄ se nō possūt suos subditos domare. vt nō Inno. in. c. licet ex suspecto. de foro cōpe. Et ex hoc poterit sumi limitatio ad oīa iura q̄ dicunt q̄ iudex ecclesiasticus debet recurrere ad auxi-

Brachium seculare

lium iudicis secularis quando op^o est. vt. xvi. dis. cum ad verum. xliii. q. v. p^oncipes. et de offi. ordi. c. i. et e^o iudex vel potestas secularis recurrit ad ecclesiasticū iudicē. nam vna ps p^o aliā innatur. x. dis. c. qm. ad qd etia³ faciūt nōta p^o inno. in. d. c. l. 3. e^o ps. de foro cōpe. et in. d. c. i. d. offi. ordi. et p^o illa iura intelliges notata per bar. in l. vnica. in p^oin. ff. si quis ius di. non obtempe. vbi dicit q^o etiā inter seclares iudices potest vn^o implorare auxilium alterius potentioris. *L. de hiis qui latro. occul. l. ii.* omnia ista debēt intelligi modo p^odicto et per eundem modū limitabis etiā notata p^o vinec^otiū. et io. an. in. c. per venerabilē. s. ratioib^o. qui si sunt legit. de hec vide. j. quādo cōmittitur aliqua causa vni episcopo et sunt duo electi.

Sed an diuinatores et sortilegii sint tradendi brachio seculari. vide. j. diuinatores. et. j. d. sortilegiis. et. j. misericordia.

Itē an et quādo demones inuocantes tradant^{ur} brachio seculari. vid^o j. demō. s. his suppositis. v. si autes

Sz an brachium seculare possit inuocari: tā per delegatū q^o per ordinarium. nō. inno. de offi. delega. signifi casti. Inno. et Jo. an. de offi. ordi. c. l. vbi plene de statu regula. c. i. li. vi. de hereticis. eo. li. c. vt officiu³ et ibi vide.

Sed an clerici qui sunt tradendi brachio seculari sint prius degradandi suis ordinibus. vide. j. clericus. et j. degradari. et in extrauagante ale-

Cadaver

xandri pape. que incipit. Vniuersitas. et in. c. ad abolendam. extra de hereticis. s. i.

Item an omnis degradatus tradatur brachio seculari. vide in dicto c. ad abolendam. et. j. quando clericus veniat degradandus et tradendus brachio seculari.

Adaueri. An debeat fieri iniuria. et circa hoc est notandum q^o si contra uentē esset accusatio instituta. et antea q^o sibi inferretur mortuus extitisset q^o tunc non esset in eius corpore aliqua iniustitie executio fida. per textum notabilem. in. l. defuncto. ff. d. publi. iudi. ex quo manifeste conuincunt errare assessores seu iudices maleficiorum qui in defunctos faciunt executiones pene capitalis et hoc tenet ange. in dicta. l. defuncto. et facit ad idem per *L. p. in. l. ii. L. qui testat. face. pos. L. caueant igitur ab hoc iudices alias tempore sindicatus conueniri possent tanq^o inferentes iniuriam cadaveri. vt in. l. i. s. quoties. ff. de iniuriis. dicit tamen Jo. dino. i. d. l. defuncto. q^o quandoq³ de facto p^osertim in grauib^o delictis. et vbi esset talis consuetudo tolleranda esset in odium et detestationem criminis et propter facti memoriam. ar. eius. qd^o habetur. xv. q. i. mulier. vbi etia³ animal irrationale punitur propter facti memoriam. et ar. eius qd^o habet i. c. euz ad monasterium. de sta. reg. vbi monachus qui in morte nō resigna-*

Calumnia

uit pecuniam quam tenebat tanq³ propriam sine consensu abbatis iudetur sepeliri extra cimiterium euz ipsa pecunia in stercolinio in signu³ p^oditionis. vide. j. defunctus. in. s. supra dictum est. et. j. executio. in. s. qualiter autem.

Calumnia. An si accusas aliquem de heresi succumbat eo ipso q^o non probat cōuincatur propter hoc de calumnia: sicut in aliis criminibus Et circa hoc abbas in. c. cum dilectus de calum. et idem tenet bar. in. l. i. ad turpilianum. et in. l. athletas. s. p^ouencator. ff. de his qui notan. in. s. ibi est glo. singularis quibus iuribus p^obatur q^o talis non probans conuincitur de calumnia. Tamen excipiuntur isti casus q^o licet non probet: nō videtur calūniare. Primo quando quis accusat ex necessitate officii. vt in tutore. vt. l. ii. *L. qui accusare non pot.* Secundo quando ex necessitate hoc facit. vt quia heres. eo q^o tenetur vindicare necem defuncti. vt. l. cum fratrem. *L. de his qui. vt indig.* Tertio ratione immensi doloris. vt quando maritus accusat uxorem de adultio. vt. l. quis. *L. d. adul.* Quarto propter immensitatem delicti. vt quādo quis accusat de falsa moneta. nā vt facilius reperiatur accusator ius non vult vt deficiens in cōtinenti p^osumatur calūniari. vt. l. i. *L. d. fal. mone.* Itē fallit fm bar. ratione infamie. vt si accusat^o erat infamat^o de delicto. vt in. l. miles. ff. de adult.

Canonizatus.

Itē si audiuit illuz etiosuz a fidedignis. secus si a vilibus facit. e. inquisitionis. de senten. excō. Itē si testes decipiunt accusatōem. quia p^omiserunt testificari et defecerunt. et est glo. ii. q. iii. paulum. Item fallit si semiple ne accusator probauit sedm Clinee. et Jo. an. in. c. cum dilecti. de electi. et spe. in. ti. de accusatio. ad fi. in. his ergo et similibus casibus licet quis deficiat in probando: non presumitur statim calūniare. sed iudex ex officio suo debet inquirere vtrum fuerit calūnians. et si euenerit euidenter calūniam punit calūniatorem etiā in istis casibus. vt i. preal. l. i. ad turpilianum. et no. glo. in preallegato. c. s. p^ouencator. vide. j. defunctus. et j. denunciatio.

Canonizatus. Superius dictum est an liceat adorare aliquod corpus hominis qui homo nōdū erat canonizat^o et an tales sic faciētes deprehēdant^{ur} i heresi p^opt talē adorationē. et p^osequēdo materiā. vt. s. adoratio. dicēdū q^o tles nō dephēdunt^{ur} p^opt tale errare i fidelz possint dephēdendi i facto. et d^o h^o nihil ad inquisitionē. vt i. c. accusat^o. s. sane. de her. i. vi. inno. et hos. et. d. reli. et ve. san. c. i. in fi. vbi d^o q^o liceat vnicuiq³ i secretū adorare d^o functū quē reputat esse bonū et esse saluū p^o eo q^o fundat preces p^o eo ad deum. vt ibi patet in commentis eorum. Sed tamen si isti tales publice et palam adorant non canonizatum et eum venerantur male faciūt

Captura

et tales ab huiusmodi veneratione abstineant donec canonizetur et ab ecclesia approbetur. q̄ nota. pro fratre didaco de alcalá. qui venerabatur ante canonizationē eius. Et si tales moniti nō abstineant ab illa publica veneratione debent per suū ep̄uz penitus coerceri. quia faciunt qd̄ est prohibitū fieri publice. vt. xi. q. iii. si q̄s hominē. ex. de reliquiis sanctoruz. c. i. et. ii. Nec quis excusatef̄ p̄terea eo qd̄ dixisset vidisse tale corp⁹ fecisse miracula. vt accidit etiam in regno aragonum de p̄ncipe dño karolo. Nam aliquando miracula vel que assimulantur miraculis sunt demonis potestate qui conatur et quotidie fatigat populum decipere. vt. xxvi. q. i. c. pe. in fi. et circa hanē materiam vid̄ qd̄ no. Jo. an. ex. de reliquiis et venera. sancto. c. i. li. vi. in glo. que incipit solus.

Sz iste leges sunt canonizate in decretis. l. sciant. l. de p̄bati. que habetur. ii. q. viii. sciant. Item. l. aut facta. ff. de penis habetur. de pe. dis. ii. c. si. aut facta. Item. l. si quis. l. ad l. iul. maief. et habetur in decre. vi. q. l. et incipit. si q̄s cū militibus. Item autē. quas actiones. l. de sacro san. ecclesi. et habetur in decre. xvi. q. iii. quas actiones.

Captura pro crimine fieri nō potest: nisi prius summam constet iudici de crimine commisso. vel de suspicionē. fm̄ bal. in. l. q̄ euitandi. in fi. l. de condi. ob tur. causam.

Item an conuentus seu citatus super crimine possit capi et facere in carcerari per iudicē. et responderetur qd̄ regulariter conuentus super crimine potest capi personaliter et incarcerationari p̄sertim quando delictus est maximus: sicut est in crimine heresis et apostasie: et in crimine lese maief. de qua materia late per bar. in. l. si. ff. ad. l. iul. repetunda. et in. l. i. ff. de custodia. reoz. vide. j. citatio realis.

Sed an laicus possit capere clericū. vide. j. laicus.

Sed nota qd̄ in crimine heresis t̄ episcopus q̄ inquisitor vn⁹ sine alio in crimine heresis deprehensus potest capere et tute custodie emanācipare. vt de hereticis. i. clemē. multoz.

Sed capi potest et detineri suspectus de falsitate donec fuerit reperta veritas. de quo in. c. memorias. xix. dis. ab. in. c. ii. de cri. fal.

Sed que forma debeat teneri circa capturam. Et dicendum qd̄ de more seruatur ista practica qd̄ in informatione prohibita per iudicē de maleficio et malefactore sine alia citatione verbali precedente mittunt iudices ad capiendum reum: si crimē sit enorme. quale est istud qd̄ committitur in diuinam essentiam et pmittitur ista captura ne fugā arripiat cōsciens de crimine. ita dicit Salpētull in. l. ii. l. de exhibendis et introducen. reis. qd̄ debet probari per illuz textum. p̄sertim iuncta glo. Et que informatio sit sufficiens ad capturam vide. j. informatio.

Captura

Item nota qd̄ potest capi fugiēs si inuenitur in fragranti delicto etiā sine mandato iudicis. vt in. l. i. l. de raptō. vir. et. l. si q̄s i fuitute. ff. d. fur.

Item potest capi debitor quando est fugiens. vt. l. ait p̄tor. ff. si debitor. et qd̄ ibi notat. ff. de his q̄ in frau. credito. vide. j. citatio.

Sed an si captus ad penā vel ad periculum mortis relaxetur iuramento suo. de redeundo ad carcerē certa die. an teneatur fidem vel iuramentum adimplere. et responderetur per gl. singularē. in ele. pastoralis. d. re iudi. super verbo violentiam. qd̄ si mors erat iniuriosa. idest iniusta. qd̄ non teneatur redire. al̄s tenetur seruare fidem vel iuramentum qd̄ fecit. scilicet si est iusta pena vel mors et non contra ius. qd̄ nota.

Sed nunc videndū est an episcopus in sua dyocesi. p̄ ceteris criminibus possit laicos capere et corporaliter coercere. et responderetur qd̄ sic. vt est tex. cum glo. xxvi. q. v. contra idolorum. et. xvii. q. iii. attendendum. et de adulte. c. ii. de hec vide. j. episcopus. et. s. arma.

Sed qualiter se debet habere alguazirus quando aliquis hereticus se defendit super captura. et dicendum qd̄ inuadi potest cum armis per ministros iustitie. et si in illa defensio ne talis hereticus occidatur cum sit illicita. nullam penam incurrunt occisores. vt probat textus optimus in l. si seruus. l. de his qui ad eccle. dō fugi. nō enim pmittitur iuste inuaso

se defendere in x. no. p. bar. in. l. vt vim ff. d. iusti. et iur. qd̄ sine pena possit occidi qd̄ se defendit. tex. est in. l. nō quē admodū. in. s. magistrat⁹. ff. ad. l. aq.

Item nō nunquā si postq̄ alguazirus portat captū ad executionē et excutunt aliqui homines armati ad capiendum ipsum quem alguazirus portat ad executionē iustitie. an ipse alguazirus vel sui ministri possint talem reum interficere timore alioruz. Et dicendum qd̄ nō. al̄s si aliquis ipsorum ita interficiat puniretur pena capitis. dictus est bar. in. l. si quis in laqueum. ff. de acquisen. rerum dominio. etiam est dictum bal. in. l. ad itos. l. de appella. et bal. in. l. ad itos. l. de episcopo. audien. et hoc veruz nō si habeat speciale mandatum a iudice. vt in dicta. l. ad itos.

Sed doctor capi non potest personaliter. bar. in. l. medicos. l. de p̄fes. et medi. li. x.

Nota qd̄ liter alguazirus vel executor debent portare secum mandatum iudicis vel superioris qm̄ ipse alguazirus de mandato iudicis vult aliquē capere vel facere executionē in hōis alicui⁹. al̄s si non hz mandatum p̄ capture et secum non portat tempore capture vel executionis non potest capere criminosū. et ex iusta cā se posset ab eo defendere. h⁹ nō. i. gl. c. ex lris de of. dele. melius tamen habet i. e. cū in iure. eo. ti. vbi trahit qd̄ si aliq̄s est dat⁹ delegat⁹ ab aliq̄ et postea ipse delegat⁹ excōdicat aliquē et postea ex cōmunicatus dicat qd̄ nō erat delegat⁹.

Captura

tus tunc si sibi non ostenditur quia / liter habet mandatū non tenet exco / municatio: nec valet. et nota bñ istū / textū quia in corpore iuris non inue / nies simīlē.

Item an hereticus confugiēs ad / ecclesiam ut non capiatur ab aliqua / ziriō. gaudeat immunitate ecclesie ta / lit ut nō possit p aliqua ziriū capi et / trahi ab ecclesia. Et dicendū q he / reticus non gaudet immunitate ec / clesie. et ubicunqz potest capi ad in / carcerandū. p quo est glo. in aut. de / manda. pnci. s. nunc autē. coll. iiii. fa / cit ad icem. tex. in. l. i. l. de his qui / ad ecclē. confu.

Sed super⁹ dictū est q aliqua zi / rius vel officialis executor debet secū / portare mandatū. Item sciendū q / debet portare signū p quod cogno / scatur sicut virgā vel baculū. als de / facto potest ei resisti. quia ppter ta / le signum cognoscit q sit officialis / publicus ad illud. ar. l. Item apud / labeonē. in. s. si quis virginis. ff. de in / iur. et bar. in. l. pphibitū. ff. de iure fis.

Caracteres facientes et q eis / vtuntur. an ista sapiunt heresim. v. b / j. de sapientib⁹ heresim et de pena i / cantatoz et vtentiū artem magicaz / et. j. hereticus. s. an intēdēs auguriis.

Carcer Ad quid fuit inuent⁹ et / dicendū q regulariter carcer fuit in / uentus ad custodiā et non ad penā / vt. ff. de custo. reo. l. i. et. ff. de leg. i. l. / aut damnū. s. solet. l. de pe. l. incre / dibiles. cum si. quandoqz tamen ad

Caracter. Carcer

penam fit carceratio. nam potest in / quisitor deputare reuz duro carceri vel / detrudere in artum monasteriū im / perpetuū vel ad tempus in penaz et / afflictionem sui corporis et in dete / stationem sui criminis. Et talis car / ceratio perpetua ad tempus nō erit / pprie pena heretici. quia pena hereti / ci. Alia est determinata a iure. vt. j. de / penis hereticorum. sed talis carceratio / erit quedaz purgatio. idest pena / penalis. vt patet. j. de penis penali / bus. Nā incarceration et detrusio mo / nasterii fiunt. vt per hoc detrusus et / incarcerationatus peniteant de cōmissis. / et ibi appareat an ambulent in luce / vel in tenebris et ostendantur signa / penitentie et vere correctionis in eis / et an sit ficta correctio vel penitētia / et ne ipsum peccus morbosum inter / homines existentes interficeret alias / oues. Et ita sunt intelligēda inra ex / de hereticis. c. pe. s. si quis crimen. et / eo. ti. vt cōmissi. li. vi. vbi de hoc ar / ebi. et de penis quis. li. vi. Et ita pa / tet in tex. q ex his duabus causis in / uentus fuit carcer. et ita inquisitor p̄t / incarcerationare ex causa custodie et ex / pene sine penitentie. vt ex. de hereti / cis. c. i. in ele.

Item que sit differentia inter car / cerem qui fit ad custodiā vel ad pe / nam et est hec. q in inquisitione epi / scopus sine inquisitore. et inquisitor / sine episcopo possunt incarcerationare ad / custodiā et ecōuerso. Sed ad car / cerem penalem seu penitentie nō po / test inquisitor sine episcopo. nec epus

Carcer

sine inquisitore. vt in. d. cle. i. de hereti.

Sed nunc sciendū quis possit in / carcerari. et dicendū q accusat⁹ de / crimine debet incarcerationari et detudi / in carcerē. idē si veniat torquēd⁹. idē / si non potest dare fideiussores. hoc ē / regulariter in omnib⁹ criminibus. s. fal / lit in muliere. vt. l. de cus. reo. l. i. et / in aut. ibi posita. et ibi bal. sed in cri / mine heres. siue sit vir siue mulier. p̄t / incarcerationare ab inquisitore. vt. j. dicetur / s. se. et nō q accusator in alijs crimi / nibus debet custodiri sicut et accu / satus. l. y. et glo. in. l. si. l. de accu / satio. in p̄i. s. in crimine heres. nō / incarcerationatur. vt. s. accusatio.

Quot modis et qb⁹ ex caus⁹ pos / sit inquisitor incarcerationare inquisitos / vel suspectos de heresi. et iam supra / dictum est q potest incarcerationare ad / custodiā vel ad penā. sicut op⁹ fue / rit. et primo casu potest incarcerationare / ad custodiā qñ inquisit⁹ presentatur et / non est vehementer suspectus. et nō / inuenit fideiussores. nam tūc p̄t euz / incarcerationare ad custodiā. Item qñ / de causa detestabili sunt probatiōes / iam facte cōtra inquisitū vel ipse iā / est confess⁹ crimē. ita q veniet puniē / dus et nō fideiussoribus permittēd⁹. / Item si forte inquisitor nō est bene / instructus qua pena talis inquisit⁹ ve / niat puniend⁹. et p̄ hoc vult q ex vin / culis causam dicat et custodiat in / carcerē donec in primo casu det fide / iussores. s. qñ est leuiter suspect⁹ vel / in secdo casu declarat q pena sit puni / endus. vel an forte veniat absoluen

us quib⁹ oibus supradictis casibus / interim detineri et incarcerationari potest / vt. ff. de cus. reo. l. i. et. l. si p̄sensum. et / l. diuus. et talis carcer erit ad custo / diā et non ad penam.

Que forma sit tenenda per inquisi / tores cū hereticis incarcerationatis qñ di / cunt q volūt p̄fiteri suos errores. vi / de. j. in instructionib⁹ inquisitionis. in / xi. instructione.

Item quotuplex sit carcer. et di / cendum q quadruplex. Prim⁹ est p / petue pene et huiusmodi carceratio / est meri imperij. qā illa pena equipa / ratur morti. vt nō Anno. de accusa. / qualiter. el. ij. Secūd⁹ carcer est mo / dice coertionis. vt cū iudex facit po / ni nuncios in epis et iste carcer non / est meri imperij. s. carcer iurisdictionis / q forte nūci⁹ p̄tēpsit iurisdictionē iu / dicis. Tertio carcer ē custodie et eius / dem speciei cui⁹ est causa p̄ncipalis / fm guil. et bal. in. l. imperiū. ff. de iur / rildi. om. iudi. Unde si causa sit pe / cuniaria est iurisdictionis. et si sit eria / lis est meri imperij. Quart⁹ carcer ē / domestic⁹ qui nō est licit⁹ nisi in cas / bus expressis a iure. vt. ff. de offi. p̄si. / l. diuus. et iste carcer non est sub ali / qua specie iurisdictionis. quia cōpe / tit p̄uato. vt voluit bal. in. d. impe / rium. ex quibus p̄cludi potest q ille / qui licite potest incarcerationare quoquo / modo sit: ex p̄dictis colligitur q po / test constitutare carcerem et per con / trarium q nō p̄t incarcerationare non pote / rit p̄stituefe carceres. et de hac mate / ria multiplicis carceris. vide bal. in /

Carcer.

aut. si captiuus. *L. de epis. et clericis.*

Sed nunc notandum quod in civilibus causis nemo est de domo sua trahendus ad carcerem. *vt. l. nemo de domo. ff. de regu. iuris. et. l. plerique. ff. de in ius vo. sed hoc non procedit in civilibus iuxta glo. dicte. l. nemo.*

An delegatus ab episcopo vel capitulo se de vacante aut ab inquisitore possit personaliter captivum facere et incarcerare. et videtur quod non. quia delegatus non potest citare personaliter ut voluit glo. in. l. presentaneum. *L. quo. et. qm. in. l. 3. glo. in. l. ij. ff. de iu. om. iu. dicit quod delegatus principalis non potest facere. et secundo autem in delegato inferioris a principe quod hoc non potest attestari. s. bñ carcerate potest post li. ptes sed bar. ibi. in. l. plerique. tenet delegatum inferioris a principe nequaquam facere posse per textum in aut. de testi. s. si vo ignoti. ubi delegatus non potest coherere testes nec eos torquere. nec obstat secundum illud textum in aut. de exhi. re. s. si vo etiam ubi dicitur quod delegatus non possit aliquid facere. quia lis non est ptes. quasi innuat quod licet prestare possit. quia non vult hoc dicere. s. dicitur intelligi quod si lis esset ptes possit per eum deveniri ad sententiam etiam absente reo. et sic possit aliquid facere per quod videtur quod cum delegati predicti de quibus in questione preposita sint inferioris a principe et non possent huiusmodi captivum et incarcerationem facere. contra finem tamen potest dici esse verum pro hoc induco textum expressum in. d. cle. i. s. i. de hereti. ubi aperte hoc probatur hoc etiam probari potest. quia ista ratione qua istud venit in generali de*

legatione facta per principem. ut patet in precedentibus. s. quod princeps potest hoc committere que sunt meri imperii. et videtur commississe tanquam sine quibus illusoria videtur iurisdictio delegati. et videtur idem dicendum in dictis inferioribus de iure cano. secundum ea que sunt meri imperii. quia sunt delegabilia. ut de offi. ordi. quod sede. et de rap. in archi. cum si. et ex dicta cle. i. probatur quod ille qui habet iurisditionem in crimine potest carcerare et carcerem creare per custodiendis etiosis. et per veritate huiusmodi. nota qualiter quadruplex est carcer. ut dictum est supra in. s. quod quadruplex sit carcer.

Nunc videndum est de forma que debet teneri circa incarcerandos qui sunt suspecti de heresi. et primo talis potest quem inquiritur dicitur citari et si venerit et ptes atur ea de quibus est in inquisitio ante accusationem et antequam vinculetur. potest cum eo uti aliquid misericordia. s. ut si det fideiussores qui non incarcerentur. sed hoc intelligendum quod non vete ptes de se et de alijs cum quibus crimine commisit. **ideo** **proviso solerter.** et bñ etiam quod in crimine non est grave Item potest inquisitus poni in copedibus. ut in. d. cle. i. de hereti. et in. e. ut inquisitionis. in. vj. eo. ti. p. archa. et est speciale in causa heresis. s. quod iudex ecclesiasticus possit incarcerare laicum. ut in. e. ut commissi. de hereti. in. vj. et in cle. i. eo. ti. fm domi. d. offi. ordi. cum eps. li. vj. de quo vide. s. captiva. et no. fm pe. archa. i. d. e. ut officium. de hereti. quod si ptes est heresim dicitur teneri in vinculis et catenis quam

Carcer.

do est grave illud crimine. de quo agitur ut in. l. si ptes. ff. de decuri. et circa hoc facit textum in. l. verum est. de v. sig. et hoc non. bar. i. l. i. ff. de cus. et exhi. re.

Item quod incarceratus accusatus de crimine dicitur comparere in iudicio coram iudice vinculari. ut in. l. i. ff. an per alium causa appellacionis. hoc abbas in. c. veniens de accusationibus.

Item nota quod carcerato mortuo in carcere presumitur volens carceratis nisi probetur contrarium. de hoc est glo. in. l. cum ita. ff. de lega. ij. in. v. species

Item non circa formam incarcerationis quod mulieres que incarcerantur non debent poni in eodem carcere cum masculis. sed separate ab eis in alio carcere quia periculosa est servitium commixtio. ut in. l. qm. et in aut. nouo iure. *L. d. custodia. reo. et in aut. ut nul. iudi. s. si vo. coll. ix. quod dicitur suari non solum quo ad carcerem deputatum ad custodiam. sed etiam in carcere deputato ad penas iuxta formam. c. penulti. de hereticis et. c. quis. d. penis. libro. vj. ita tenet glo. in dicto. c. quis.*

Sed nunc sciendum est qualiter carcer debeat custodiri et notandum quod quilibet carcer vel murus hereticorum dicitur esse communis episcopo et inquisitori et debet habere duos custodes. unum quem episcopus velit et ei providebit. et alium quem velit inquisitor et eum providebit. et uterque ipsorum potest habere sub se unum fidelem ministrum et ipsius carceris erunt due claves diuersae que unum custodum unam et alius aliam tenebit et poterit officium ministrandi carceris committere suo mi-

stro. Et tenent predicti custodes antequam exeant officium custodie carceris coram eis a quibus assignantur iurare tactis sanctis euangelij quod in illam custodiam carceris omnem diligentiam quam poterunt adhibebunt. et quod alicui incarcerationum nihil loquetur unum nisi alio audiente. et quod ipsis carceratis fideliter confertur ptes quod ipsi recipiant per eis ex ordinatione communi que a paribus vel alijs personis confertur eisdem. nisi episcopus vel inquisitoris vel suorum commissariorum ordinatio refrigetur. Et eodem modo iurabunt predicti custodum ministri. et coram eisdem. ut dicta clem. multorum. ex. eo. Et non. quod electus et deputatus ad custodiam carceris. non potest alteri subdelegare. abb. in. d. cle. multorum. de hereticis. et ibi Jo. an.

Item nota quod sepe contingit episcopos proprios habere carceres sibi et dictis inquisitoribus non communes districte. ut custodes ad incarcerationum pro dicto crimine custodiant per episcopos vel sede vacante. per capitulum deputandi et eorum ministri. coram dictis inquisitoribus vel substitutis ab eis prestet similiter iuramentum. ut habetur in dicta clem. multorum. de hereticis.

Sed condemnatus ad perpetuam carcerem. vel aliud genus mortis insolidum vel prohibitum non duntaxat servi pene. et ideo possunt testari. ange. in. l. quis mihi bona. s. si si sci. ff. d. acqui. heredi. sed non sunt capaces relictorum nisi sint eis facta pro

Carcer

alimentis. bar. in. l. iij. in si. ff. de his q̄ pro non scrip. ha.

Item nota an condemnatus ad ppetuos carceres factus heres. si post ea liberetur an succedat. et bal. in. l. i paulo post p̄ in. l. de his qui ad libet. perue. non possunt. et nō. q̄ in. l. interdicat. de condi. et demō. q̄ sic.

Uiso de carcere qui datur pro custodia. nunc videndum est an et quando deprehensus in heresi. possit per inquisitorem vel episcopum detrueri in ppetuum carcerem ad agendam penitentiam condignam. Et dicendum quod quando quis fuit lapsus in heresi et vult ad ecclesiam redire et non est datum ei tempus gratie quod ille postquam confitetur errorem si sponte et in continentia confitetur quod talis abiurabit illum errorem. ut. s. abiuratio. et postea dabitur ei carcer perpetuus ad penam et penitentiam pagendam vel ad tempus quod relinquatur arbitrio inquisitoris et confiscantur eius bona a tempore commissi delicti. de quo. j. confiscatio. et. j. pena. **Ideo pro uiso solerter.** et quod ita possit inquisitor vel episcopus talem ppetuo carcere habere ex. eo. ex. cōdicamus. el. ij. si qui. ubi dicitur quod si postquam fuerint deprehensi redire noluerit ad agendam penam condignam ppetuo carceri detrudantur. et idem habetur in quadam extrauagante Alexandri que incipit. Nouerit vniuersitas. et nō. quod qui vult redire ad ecclesiam habet tempus usque ad finem diffinitiuam eius carceris perpetuo. ut in instructione in

quisitionis. instructione. xj. et vide. j. redeuntes. et. j. misericordia.

Item nō quod carceratio ppetui carceris est nulla si nō datur iunctim per inquisitorem et episcopum: nisi in hoc vno alteri vicibus suis committatur poterit ut. i. dicta clem. multorum.

Item nō quod loco carceris ppetui potest dari per inquisitorem et episcopum ipsi heretico detrusio monasterii ad ppetuam penitentiam pagendam. ut in. c. ad abolendam. de heresi. si illos. et. c. pe. si quis autem. vel hodie dicendum. ut in. c. super eo. ti. libro. vj.

Sed an inquisitor possit incarceratione aliquem ppetuo carceri sine episcopo vel e converso. vide. j. de his que non potest facere episcopus sine inquisitore. et inquisitor sine episcopo. in lra episcopi. et. j. inquisitor.

Sed posito casu quod incarcerationatus ad custodiam vel ad penam fregit carceres vel profugit a carcere vel conspirauit et attemptauit fugere a carcere. ita quod per eum nō stetit quominus fugeret. nunquid talis tanquam confessus crimen propter fugam debeat puniri. Et dicendum quod debet teneri illa forma que in alijs criminibus solet teneri cum fugientibus a carcere. scilicet quod frangens carceres puniatur pena capitis si postea capiatur. nam talis conspirans vel attemptans fugere habet per quincto de illo crimine pro quo erat incarcerationatus. ut. ff. de cul. reo. l. cum. et in aut. de colla. si prohibemus. et multo fortius dicitur potest quod captus pro crimine heresis et incarcerationatus fugiens vel attemptans fugere carceres per conuictum habetur. et tanquam hereticus damnatur.

Carcer.

Sed de eo uo qui erat detrusus in carcerem perpetuum ad penam vel penitentiam peragendam. si confugit vel temptauit fugere carcerem. ita quod nō stetit per eum. dicendum est quod talis possit pro heretico damnari. Nam de faciens in purgatione sibi indicta datur natus pro heretico. ut ex. de p̄sump. et litteras. et de purga. cano. inter sollicitudines. in fine. Nec est mirum quod talis condemnatur sicut deficiens in purgatione. Nam propter talem fugam confessio seu conuersio illius incarcerationati presumitur ficta. et materia veteris erroris recondita. et ex post facto ostenditur sibi veterem errorem placuisse. Nam exitus carceris probat illum errorem. ut de peni. dist. ij. si quis semel. xxij. q. ij. quod ait. et. xxxiij. q. i. cum per bellum. de quo vide. j. de confessione. et postea retractante confessionem.

Sed circa supradicta posset opponi videlicet inquisitor imposuit semel penam seu penitentiam et sic fuit etus est officio suo qualiter ergo poterit iterum talem propter fugam condemnare contra iura. l. iudex. ff. de re iudi. et de offi. delega. in litteris. maxime cum inquisitor dicatur esse iudex delegatus. ut de hereticis. ca. per hoc. li. vj. et post sententiam vel annum non videtur extendi iurisdicatio delegati. ut de offi. delega. c. querenti. et responderi potest quod non. obstante hac oppositione inquisitor poterit talem fugientem a carcere iterum condemnare duplici ratione. Prima quia ex isto nouo facto et ex ista no-

ua fuga oritur noua et violenta presumptio heresis contra talem fugientem per iura premissa. ex qua violenta presumptione orta ex isto nō facto reincedit iterum in potestatem et iurisdictionem inquisitoris. Et ex tali fuga potest ab eodem inquisitore iterato damnari. ut. j. ex quibus iudicijs. et. j. de modo procedendi. Secunda ratio est eo quod illa iura supra allegata scilicet quod postquam iudex tulit sententiam nō potest se amplius intromittere cum functus sit officio suo loquuntur ubi sententia diffinitiuam esse lata per inquisitorem vel alium iudicem. Sed in causa proposita questionis penalis pene impositio non est sententia diffinitiuam sed interlocutoria. ut infra dicetur de formis sententiarum. Et cum dicitur de lapsu anni quod spirat iurisdicatio delegati intelligitur in diffinitiuam et in executione p̄me sententie. imo in casu nostro propter nouum factum et nouum processum propter nouam fugam grauiorem infliget quam primam illi sic fugienti. ut ex predictis patet.

Sed incarcerationati facit fidei suos debitores. bal. in. l. i. de here. ad. vj.

Et sic si quis iniunctas sibi penitentias violauit: vel aufugit a carcere ad quem fuerat condemnatus propter crimen heresis contra talem poterit inquisitor tanquam contra penitentem iterum procedere et nō est fuerit officio suo propter impositionem p̄mi carceris quem talis fregit et vel a quo temptare refugit in alijs penite-

Carcer

tijs onerare eo q̄ nō est sniam p̄ eos ferre. s̄ p̄niam eis iniūgere. et est p̄nie salutaris iniūctio et non snie iudicia rie p̄nūciatio. vt ex. de hereti. in. c. ex cōmunicam. q̄si durat. et p̄petuatur iurisdicctio in tali inq̄sitore. q̄d patet in. c. cōmissi. eo. ti. li. vj.

Itē nō q̄ non solū p̄nt inq̄sitores itez p̄cedere p̄ tales fugietes a carere ad eos puniēdū imo largo modo p̄nt etiā post sniam penā mutare in istis p̄petuo carceratis minuēdo vel augēdo q̄n eis visuz fuerit. fm q̄ ip̄i incarcerationi adiplent illā p̄niam: siue penā sibi iniūctā p̄pter suos errores. Et tales q̄ fugiūt vel attēptant fugere a carcere. si legitime nō p̄bāt ad se excusandū de tali fuga. sūt tales vt heretici impenitētes p̄denādi. Itā p̄ sumitur ficta p̄uersio et simulata et materia veteris erroris p̄dita. ad hoc de peni. di. ij. c. i. Itā p̄ exitus acta p̄bant. xxi. q. ij. q̄d ait. et p̄cedentia p̄ sequētia cōprobant: ostendūt igif et rorem veterē placuisse. ar. xxxiiij. q. i. c. i. et his p̄cor. archi. ca. vt cōmissi. s̄ etiā illoz. et v̄bo. obediētes. et guido fulconis in illis. xv. q̄stionib⁹ q̄s fecit ad inq̄sitores de hac materia. An in q̄sitores possint mutare vel alterare penā ipsi hereticis. vide. j. pena.

Itē an inq̄sitores possint mutare carcerē in pecuniā. vide. j. penitentia. et. j. pena. et. j. rediens.

Itē an possint cōmutare penā mortis in carcerē. vide. j. pena.

Sed an clericus detent⁹ in carere hostili quantocunqz longo tēpo-

re possit p̄uari ecclia sua. glo. dicit q̄ nō. in. c. cū p̄ bellicā. xxxiiij. q. i.

Sed an laic⁹ possit carcerare clericum. vide. j. laicus.

Sed carcerari nō p̄t doctor pro debito. glo. sin. in. l. medicos. in. v. exhiberi. l. de p̄fes. et medi. li. x. et bar. in tractatu carceris. ij. q.

Sed queritur vtrū inq̄sitor deprehensum in heresi abiuratū et absolutum et carceri p̄petuo p̄denatum an sup penā carceris teneat ei iniūgere. insuper aliā salutarē p̄niam. et dicēdum q̄ sic. vt patet in. c. vt officium circa p̄in. de hereti. li. vj. vbi sic dicitur. si v̄o aliquis ex p̄dictis hereti. eis labe p̄mitus abiurata redire noluerit ad ecclie v̄nitatem iuxta formam ecclie absolutionis beneficiū impendatis et iniungatis eidem q̄ iniungi talibus cōsuevit. Consuevit declaratur per glo. q̄ cōsuevit iniungi eis q̄ cruce deferāt ante et retro et q̄ stēt in valuis ecclie i certis dieb⁹ dñicis et festiuis et crucient pane angustie et aqua doloris.

Sed an inq̄sitor possit falsum testem incarceratione p̄petuo propter sui falsitatem vel etiam delatorem. vide infra fals⁹ testis. et de forma sentētie que contra tales profertur.

Itē an inq̄sitor possit incarceratione ep̄s suspectū d̄ heresi. et dicēdū q̄ lz inq̄sitor nō possit cognoscere p̄ ep̄os. tñ si t̄les sint suspecti d̄ fuga q̄ eos p̄nt incarceratione et mittere eos ita incarcerationatos ad papā. vt in. v̄ audiet. i. ant. d̄ defen. ei. coll. ii. ad q̄d faciūt nos. p̄

Castitas

bar. in. l. magistratib⁹. ff. de iuris. omnium iudi. de hoc vide. j. episcopus.

Itā q̄ incarceratione ad custodiā p̄pt aliq̄d crimē q̄ d̄ p̄ iudicē p̄denari vt relaxari a carcere infra vnū mensem postq̄ fuit capt⁹ et incarceratione. de h̄ter. sin. in. l. fi. l. d̄ enf. re. et glo. i. c. q̄uis. de penis. li. vj. hec r̄a tñ fallit i erie heret⁹ p̄pt fidei fauorē. nā p̄t detineri quousqz se purget de crimē s̄ q̄ inq̄sitor visuz fuerit expedire vel expectare testes si aliq̄ veniāt p̄ icar

Itē ex q̄b⁹ exp̄sis p̄nt incarceratione. debif ip̄is carceratis d̄ necessarijs dū sūt i carcere. vid. j. d̄ exp̄. et ibi vide p̄ quos ei p̄uidebit d̄ exp̄. et necarijs.

Carid. nomē p̄p̄iū cuiusdā fluminis est et nomē p̄p̄iū ville v̄ loci vñ si q̄s denoiat ab illo loco appellatū ē. vt iohānes gomeci d̄ carid.

Castitas sola ē que potest deo aias p̄ntare. vt i ant. d̄ leno. s̄ sanctim⁹. col. iij. et est glo. i. phe. d̄ cres. i. c. rex pacific⁹. sup p̄te pudicos.

Itā q̄ castitas iducta ē clēicis a iur p̄pt cās q̄ sequūt. p̄ia qz clēic⁹ d̄ placare deū orōnib⁹ et nō p̄t placare: nisi ei placeat. vt. iij. q. vij. in granibus placere aut nō p̄t si carnalit viuit. sed tūda qz de⁹ sp̄s est. ido ip̄i deo dediti. sp̄ualiter nō carnalit viuere debēt tertia qz sūt sodales angeloz fruunt eni deo cui et illi defuiūt. q̄nta qz intē dūt gnatiōi sp̄uali ideo sp̄ualit viuere debēt. q̄nta qz cū setā ministrēt sc̄i esse debēt. vñ dicit de⁹: seti estote qm̄ ego setus. s̄uz. lxxxij. di. c. plimos. et

t. se. sexta cū alios mūdēt. i. q. i. ip̄si sacerdotes. debēt ip̄i ēē mūdi. vij. qz h̄nt sp̄saz. s̄. sapiāz seu dei ecclia. octaua. vt ex toto sint ip̄si dei et nō diuisi. vt i. c. diuersis fallacijs. de ele. p̄iu. et iste rōnes satisfaciūt. vt orientales cleric⁹ debeāt fuare p̄tinētiam non tñ peccāt nō seruādo. c. cū oli. de ele. p̄iu. ita p̄cludit boati. mā. quē referūt. Jo. an. et do. ab. in. c. q̄d a te de ele. p̄iuga. in glo. ij.

Si nō caste vixeris saltē caute. io. An castitas sit an. de accu. c. vl. melior q̄ m̄rimoniū. et d̄cedū q̄ lz sit bonū m̄rimoniū tñ melior est castitas. vt i. s̄ his ita m̄def. xxxij. q. iij.

Castitas p̄t suaderi nō p̄cipi et ē p̄siliū et non p̄ceptū. xxxij. q. i. ante ḡtitas. doct. de p̄iug. leprosoz. c. i.

Castitatē d̄ seruare tēpoze ieiuniorum q̄ vult digne eucharistia sumere et illis t̄pibus etiam a p̄iugatis seruāda est. vt. xxxij. q. iij. penitētiā Quis aut glabif castū h̄re cor et mū dū ēē a petō. dicēte b̄to iohāne si d̄ixerim⁹ q̄ petm̄ nō h̄em⁹ nos ipsos seducim⁹. et vitas i nob nō ē. q̄s iuenif ita tā imunis a cl̄pauit eo n̄ h̄eat v̄l iustitia q̄ arguat v̄l m̄ia q̄ remittat. hec leo papa in f̄mone. vij. epiphāie

Et ē nōndū q̄ int̄ cetera. vij. vitia q̄ fornicatio ē maximi sceleris. qz p̄ carnis imūdiētiā tēplū dei violat. nā sūt at̄ q̄dā q̄ sic aialia q̄ absqz vlla d̄i seretiōe indesignāter libidini seruiūt quos ego nec mutif aialib⁹ cōparauem. peccora eni cū p̄cipiunt vltra nō indigēt maib⁹ copā sui. xxxij. q. vij.

Cautio

nō solū. herodotus scribit q̄ mulier cū veste depōit verecūdiā d̄ quovide s̄ adultriū. et. j. p̄tinetia. et. j. fornicatio

Et p̄ castitate tenēda et suāda tā in religiosis et clericis et oib⁹ alijs et maxime in inquisitoribus et subseq̄nter in oibus ministris officij inquisitionis et sit pro oib⁹ q̄ vivere virtuosē d̄siderāt p̄ hoc habet ter. sin. xxiij. q. iij. in. c. scilicet fr̄es charissimi pro quo ē nōndū q̄ si i veteri lege panes p̄positiōis nō poterāt comedi ab his q̄ uxores suas tetigerant q̄ntomagis nūc in lege gr̄e panis ille qui de celo descēdit nō licite p̄t comedi al̄ sumi ab his q̄ uxores suas tetigerāt et p̄iugalib⁹ paulo āte adhesere cōplexib⁹ violari atq; p̄tigi. nō q̄ nuptias p̄dēnem⁹ s̄ quo eo tpe quo carnes agni māducaturi sum⁹ vacare carnis op̄ib⁹ debem⁹ de hoc. xxiij. q. iij. c. si panes. et hiero. in ep̄lis in sermone pascibe de immolatione agni.

Cautio An inq̄sitor dep̄hensus in heresi et p̄t hoc captū possit talē licite tradere cautioni vel manulēte. et dicēdū q̄ nō. nā vt taliter dep̄hensus ē p̄p̄a p̄fessioe aut p̄batioe legitima aut nō. et si est dep̄hes⁹ p̄p̄a cōfessioe et ē ipenitēs seu p̄tinar. t̄dēd⁹ est curie seculari ultio supplicio feriend⁹. iuxta. e. ad abolēdā. s̄ p̄nti. ex̄ de hereti. et sic nō tradetur cautioi si aut est penitēs: tūc est carceri p̄petuo detrudēd⁹. iux. c. ex̄tōicam. ex̄. d̄ hereti. nō iḡt cautioi dād⁹ nec liberād⁹ si aut nō s̄ stat in negativa et est cōuict⁹ legitime p̄ testes. est vt ipenitēs

Celans

tradēd⁹ p̄tati curie seculari aduersione debita puniendus. vt nō hosti. in summa de here. s̄. q̄lit dep̄hendatur vide. j. fideiussor.

Cautio nē vel fideiussione p̄t petere ep̄svl inq̄sitor ab ip̄so heretico q̄n recōciliat eccle sub pena pecuniaria de p̄cedo mādatis et penā p̄t exigere ab ip̄so fideiussore vel ip̄so heretico si nō paruerit mādatis inq̄sitoris. vt patet in ex̄vagante Anno. pa. q̄ incipit super stirpatione.

Cautio est agēdū vbi mai⁹ periculū v̄titur. vt. vij. q. i. c. vl. xliij. dif. de scam⁹. et. l. i. s̄. ij. ff. de carbo. edic. et de electi. vbi periculū. li. vj.

Cautela. Be cautel q̄s inq̄sitores debēt tenere in p̄uersioe istozū q̄ sub agni specie lupū gerūt. et de cautel q̄bus ipsi heretici vtunt cū q̄b⁹ decipiūt inq̄sitores p̄p̄t q̄s enadūt a manib⁹ ip̄oz. vid. j. p̄uiso solerter. et. s̄. p̄ totā cōpilationē vbi ineneris p̄uiso solerter. et. q̄ cū tā graui cr̄ie mltas d̄z cautela adhiberi Ideo **prouiso solerter** et p̄tetea remitto. vbi. s̄. et. j. p̄fessio. et. j. detegitur. et. j. misericordia. et. j. rediens.

Celās hereticū. Sciēdo eū esse hereticum et non indicās an dicitur fautor. vide. j. fautores.

Cerimōie iudeozū Estos apostatos deste tēpo se han fallado iudeizar guardando et solennizando los sabados et pascuas de los iudios et ayunādo sus ayunos et faziendo todas sus cerimonias et ritus.

Cerimonie.

y no solo se cōtentauan en fazer ellos todas sobredichas cerimonias et errores mas aun trabajauan por las mostrar a quantos podian por los atraer a sus dañados errores como suso dicho tengo que fazia alas cristianas viejas que no filasen los sabados. E dezian que encendiesen dos candiles los viernes en las noches et los pusiesen a los r̄ncōes de la casa por que tales noches como aquellas andaua la trinidad por las casas et los finados andauan tā biē aquellas noches en p̄fession et que con aquellos candiles encēdidos ve pan por donde andar. E ponian les delante la codicia deziendo que si a quello fazian que dios les acrecen taria los bienes et les daria lo que d̄ mandasen et con aquello pensauan encubrir sus errores. E tan bien luego que sus hijos et hijas erā de edad pa poder tener secreto luego los ponian en aquellos errores en que ellos estauan deziendo les mal d̄ nuestra fe catholica.

Todas las quales sobredichas cerimonias et otros muchos errores fazian los sobredichos cōuersos so nombre de cristianos auiedo recebiendo agua de bantismo creyēdo se salvar antes por la ley de moysen que por nuestra santa fe catholica. E dezian et publicauā que la ley de moysen era la buena et la verdadera et la de los cristianos era todo burla.

Eliso de cerimonias in vulgari. et circa predicta est notandum q̄ in le

geueteri sunt multa p̄cepta et diuersa. et quedam sunt affirmatiua legis quedam v̄o negatiua. P̄cepta affirmatiua dicūt iudei q̄ sunt numero. ccc. viij. quia tot ossa sunt in corpore humano s̄m philosophū. ccc. viij. p̄cepta v̄o negatiua dicūt ē numero. ccc. xv. et sic sunt in summa generali omnia p̄cepta legis. tam affirmatiua q̄ negatiua. sex centum et t̄decim. dc. xij. quozum quedaz sunt p̄cepta cerimonialia et alia iudicialia et alia moralia. Et sciendum q̄ mandata cerimonialia et iudicialia euacuata sunt. non autem moralia De quibus habetur exo. xx. Sunt q̄dam conclusiones immediate illicitae a dictamine iuris naturalis: siue eius principijs et ideo manent in noua lege. quia ius naturale est immutabile. vt. vj. dif. s̄. his itaq; p̄cepta v̄o cerimonialia et iudicialia euacuata sunt per nouā legem aliter tantum et aliter. qz cerimonialia ita euacuata sunt q̄ ea obseruare post promulgationem euangelij est mortificum. Unde dicit apostolus ad galathas. v. si circūcidimini christus nihil vobis proderit. Et hoc est intelligendum de alijs cerimonialibus cuius ratio est qz cerimonie erāt q̄dā figure et p̄testatiōes xp̄i v̄turi et noui testamēti et ideo eas obseruare post euāgelij p̄mulgatū est dicere q̄ ipse aduēt⁹ christi ac noui testamēti nō dum est impletum: nec veritas figurarum impleta est per christum.

P̄cepta v̄o iudicialia sic sunt

Cerimonie

euacuata q̄ non obligant in lege noua ea tamen obseruare non est mortiferum. utpote si aliquis princeps christianus ea instituat in terra sua. Cuius ratio est quia iudicialia erant statuta ad cōseruandum statutus illius populi in pace per opera iustitie ita q̄ non erant de se vel per se figurate alicuius futuri in noua lege. sed tantum per accidens in quantum status illius populi erat figuratus respectu status noui testamenti. et ideo possunt obseruari tempore noui testamenti in quantum de nouo instituta. ut dictum est. Si tamen obseruentur quantum ex lege veteri obligatoria essent mortifera. quia hoc esset asserere qd̄ adhuc manet status populi veteris testamenti. hec Nicolaus de lira. exo. xxj.

Nunc restat videre an sit licitum tempore isto seruare in totum vel in partem ceremonias veteris legis et quando fuerunt permixte seruari et quando non. Vel an sit licitum simul legem moysaica et cum euangelica seruare.

Ad primum dicendum q̄ ante aduentum christi precepta ceremonialis legis moysi erant uia et necessaria. Post predicationem autem baptisimi erant uia sed non necessaria. Post uero passionem domini nostri iesu christi non solum non erant uia nec necessaria. sed erant mortua. Post uero publicationem euangelij non solum erant mortua: sed mortifera. licet tamen modico tempore p̄

passionem descendentes ex genere iudeorum non fuerunt mortifera: usq; ad reuocationem eorum. Sed gentilibus ilico post passionem et publicationem euangelij fuerunt mortifera. et hac de ratione eo q̄ lex moysi aliquo tempore fuit necessario seruanda. et lex gentilius nunq̄ ullo tempore fuit licitum eam tenere nec seruare. et pro hoc est notandum q̄ paulus apostolus duos discipulos habuit. scilicet Titum et Timotheum Titum uero qui ex gentilibus natus erat non circumcidit. ut habetur ad galatas. ij. Timotheum autem qui ex matre iudea erat licet gentilis ex patre eum circumcidit. ut habetur actuum. c. xv. et. xxxv. q. ix. sententiam. ubi glo. et dicendum q̄ est scdm̄ leges moysi. Et de hac materia uide plene per Thomam in quarto sententiarum. dis. i. de circumcisione. ar. v. Itē idē in prima sede. q. cii. ar. iij.

Item nota q̄ petrus propter metum iudeorum obseruauit aliquos ritus iudeorum in cibis de quo redarguebatur a paulo. ut. j. dicitur in littera concilium. ibi uide. S. iij.

Et an sit licitum leges moysaicas simul cum euangelica seruare. et respondetur q̄ non. ut ex. de cele. mis. c. maiores. sed quicumq; ceremonias iudeorum obseruauerit: non solum ueraciter. uerum etiam simulate. scilicet at se esse imbaratrum diaboli deuolutum. Hec augustinus ad Hieronimum in epistola octaua. que incipit. Dño dilectissimo. ubi dicit. sicut loqr̄is et

Circuire.

licet reclamante sicut scribis interdum libera uoce pronuncias ceremonias iudeorum et pernitiosas esse mortiferas christianis et quicumq; eas seruauerit: siue ex iudeis: siue ex gentibus eum imbaratrum diaboli deuolutum ego ita hanc uocem tuam oino confirmo et addo et quicumq; eas obseruerit non solum ueraciter uerum etiam simulate eum imbaratrum diaboli deuolutum. hec ut. s. in epistola. de hoc uide. j. concilium. S. ij. et. iij. cum nulus possit duobus dominis seruire. ut habetur matthei. viij. Et nota q̄ christo ueniente cessauerunt omnes ceremonie iudeorum. tho. j. i. q. ciii. ar. iij. et in. iiii. dis. iii. ar. v.

Itē nota q̄ quedam in veteri testamento licebant que in nouo prohibentur. ut. xxiii. q. viii. occidit phinees. Ideo ex omnibus supradictis **pro uiso solerter.**

Sed quare magis tolerabantur usq; nunc per ecclesiam et inter christianos ceremonie et ritus iudeorum q̄ ceremonie et ritus aliorum infidelium et paganorum. et dicendum q̄ licet isti scilicet iudei sint mali et infideles tolerabantur tamen per ecclesiam. ut sic tolerati finaliter conuerterentur ad fidem ut de multis iam uisum est ut in. c. qui sincera. xl. dis. et. c. sicut iudei. de iudeis. et alia ratione q̄ iudei sint peiores alijs infidelibus. ut. j. dicitur de iudeis eo q̄ olim cum eis prefigurabatur ueritas fidei quam tenemus prouenit hoc bonum qd̄ testimonium fidei nostre haberem ab

Circūcisio.

hostibus et quasi in figura representatur nob̄ quod credim⁹ qd̄ in alijs infidelibus non p̄tingit. ut dicit thomas scda sede. q. x. ar. xj. et hac consideratione. Iure non sit expressum. Tunc enim fructuosissime demum si des uera defenditur quando etiam a sectatoribus suis opinio falsa damnatur. Hec leo papa in epistola flauiano constantinopolitano. et nota totam illam epistolam. quia approbatur in decretis. xv. dis. in. Siam nunc subiiciendum.

Sed ceremonie sarracenorum prohibentur per iura ne publice fiant in uocando publice nomē machometi vel similia faciendo. ut in elementonica. de iudeis. et hoc tenent matthei. et do. cardi. et Jo. de imola. i. de eta clementi. uide. j. publice

Nota q̄ ceremonie iudeorum dicuntur sacrificia iudeorum. quia cereis exercebantur. ut est glo. xl. v. dis. qui sincera. et est tex. in. S. his itaq; i. ca. non est. vj. dis. et ibi uide glo. singularem circa precepta et ceremonias iudeorum.

Circuire tenetur episcopus vel inquisitor semel in anno parrochias sue diocesis in quibus fama fuerit hereticos habitare ut fiat inquisitio contra eos. uide. j. deponitur episcopus.

Circūcisio est q̄dā p̄fessio legis obseruande fm̄ illud ad gal. v. naz dicit ibi. testificor omni homini circumcidenti se qm̄ debito est uniuerse legis facti. hec tho. iij. pte. q. xxxv. i. p̄n.

Sed circūcisio legem non obser-
uanti p̄pucium facta est. xxi. q. i.
queritur post medium.

Nota q̄ circūcisionis effect⁹ duo
sunt. nam tollebat̄ peccatū et eni-
tabat̄ dānationis periculū. s̄ p̄ hoc
nō poterāt venire ad regnū celeste.
Unde loco circūcisiois successit ba-
ptismus q̄ h̄z hos effect⁹. Prim⁹ in-
ducit remissionē peccatōz. Secūd⁹ tol-
lit dānationis periculū. Tertio aperit
regnū celeste. Quart⁹ infūdīt gr̄as et
virtutes. ita dicit abbas. in. c. maiores
in. s̄ quibusdā. de baptis.

Sed in circūcisione christus legē
implevit. licet esset dñs legis. de pla.
dis. iij. si quis autem.

Itē circūcisio olim erat signū iu-
sticie nō autē causa iustificatiōis. ut
de peni. dis. i. s̄ ois q̄ non diligit.

Itē circūcisio cessauit i xp̄o. tho.
in. iij. parte in dis. i. q. ciiij. et in. iij.
dis. ar. xxiiij.

Nō q̄ caro p̄pucij xp̄i et sanguis
qui exiuit de ei⁹ latefe nō remanserūt
in terra. sed integra sunt in ei⁹ corpo-
re. archi. de p̄se. dis. i. q̄ manducat et
hoc est p̄ra hildesienē. canonicos.
q̄ dicūt se h̄re p̄pucij christi.

Itē que pena sit iudei circūciden-
tis filiū suū vel seruū sine aliū chri-
stianum. nō. de iudeis. c. iudei. L. ne
manei. chris. l. i. s̄ p̄se. dis. iij. pleriqz
L. de eunu. l. i. sed qd̄ de iudeo bap-
tiso q̄ filiū circūcidit. vide i. d. c. ple-
riqz. de consecra. dis. iij.

Nota q̄ i forma circūcisionis sit
differentia inter circūcisionē iudeoz

et istoꝝ p̄uersoz. nā aliter circūcidūt
iudei p̄eros suos iudeos et aliter cir-
cūcidunt filij istoꝝ neophitoꝝ cum
sunt adulti. Nam filij istoꝝ aposta-
tatū in sua circūcisione scindūt pel-
lis p̄pucij semiplene desup et nō cir-
cumqz totū p̄pucij sicut est mos
iudeoz. Nā iudei filios suos circūci-
dūt totū p̄pucij circumqz. de hoc
vide ni. almeric. in directorio. in. c. q̄li-
ter intelligatur q̄ q̄s redeat vel trāse
at ad ritus iudeoz.

Sed de circūcisione. vide. s̄. in lit-
tera cerimōia. s̄ p̄ vo publicatione.
Citatio. non debet fie-
ri nisi de mandato iudicis. ut in. c. p̄
posuisti. de fo. cō. et ibi abbas.

Sz citare p̄t iudex et monere par-
tem p̄ se et p̄ aliū. s̄ nunciū. ut in. ca.
in nomine domini. de testibus.

Sed p̄tra nō citatū nulla est rece-
ptio testiū. ut in die. c. in noie dñi. eo
q̄ pars debet videre quō iurāt testes
p̄trarij. Sed hoc fallit in crimine he-
resis cū nomina testiū denegant ac-
tusato vel inq̄sito. ut in. c. statutū. de

Sed an citatio sit hereti. li. vj
scribēda. vide i. c. qm̄ s̄ falsa. s̄ p̄ba.

Sed an inq̄sitores possint cōmit-
tere citationes. vide. j. cōmittere.

Citatio fit multis modis. nā qm̄
qz fit per vinā vocet̄ tunc pluribus
modis. Nam qm̄qz iudex ore propo-
cit̄ si citandū inuenit et valet et ar-
tat talis citatio si legitie fiat. pile. in
l. ij. L. quomodo et qm̄ iudex. Nā et
assignando partibus terminū ad cō-
parandum vel p̄cedendum citare in

telligitur. vide spe. titu. de citatione.
s̄ sequitur.

Item citatio fit per notariū seu
tabellionem. ar. xxiij. q. v. circūcisi-
ones. in prin. sicut sepe faciunt audi-
tores palacij domini pape. Nam si
hoc potest per nunciū. ut. j. dicit.
multo fortius per istum qui est pub-
lica persona et iurata. unde pro eo p̄-
sumitur. ut ex. de prescrip. ad audie-
tiā. de presump. illud. et. i. questi. vij.
sanctimus. et ipse idē poterit scribe-
re se ticiū tali die ad talem horam
citasse. ar. ff. de adoptio. si pater. s̄. i.
et. l. si consul. et. l. sequen. et in an. s̄
tabellio. s̄ si p̄ter hoc fiat. coll. v. vi
de spe. vbi. s̄. v. quādoqz p̄ notariū.

Quandoqz citatio fit per partes
ut sepe faciunt iudices dicentes acto-
ri vel reo. die aduersario tuo. ut com-
pareat tali hora et tu etiam. tunc cō-
pareas. sed hoc poti⁹ retorquetur ad
factum. vide spe. vbi. s̄.

Citatio quandoqz fit per p̄eco-
nem et hoc sufficit ad citandum re-
um. ut. L. vbi de crimine agi oportet
autent. qua in prouincia. L. de ferijs
l. si. non tamen sufficit ad citandum
actorem. imo specialiter est ad eum
nunciū mittendus. ut in aut. coll.
vij. de litigi. s̄ omnem vo. sed contra
quia non debet actori licere qd̄ reo
non licet. ff. de regulis iuris. non de-
bet. ex. s̄ mutu. peti. c. ij. sed hoc ido
est quia reus frequenter citatur per
nunciū. unde ad conuincendā ei⁹
maliciā sufficit citatio per p̄eco-
nem. actor autem raro citatur. s̄ ali

um facit citari. ideoqz per nunciū
et non per p̄conem citāus est. vi.
de spe. vbi. s̄.

Quandoqz citatio fit per edicta
ut extra. de offi. delega. prudentiam
responso. l. ex. de appellati. cum pa-
rati. ff. de rebus eoz. qui sub tute. vel
cura. sunt. l. magis s̄ illud. v. ne ta-
men. vide spe. vbi. s̄.

Itē iudex citare potest in mino-
ribus causis per vnum nunciū in
maioribus autem consiliū est q̄ si
at per duos. ut. L. de appellati. in af-
ferendis. iij. questi. iij. v. vbi numer⁹
ex. de testi. in omni. Et nota q̄ in cri-
minalibus tales nunciū qui mittun-
tur ad citandum deputantur cū ba-
culis depictis vel cum alio signo ad
citandum. vide spe. vbi. s̄.

Item nota q̄ p̄iusq̄ fiat citatio
debet actor cauere. vide spe. titu. de
citatio. s̄ vltimo. et titu. de acensatio-
ne. s̄. i. vbi habes qualiter citationes
fiant in criminibus.

Nota q̄ citatio nō requiritur qm̄
do dubitatur ne citat⁹ instruat̄ ad
fugam. baldus. in. l. ij. in prin. v. itē
in hoc debent. L. de seruīs fugitiuis
Jaco. butri. in. l. consentaneum. L.
quomodo et quando iudex. per bar
in. l. ait p̄tor. s̄ si debitozem. in. ij.
coll. in v. sed quero istud qualiter. ff.
de p̄uilegi. eredi. nota. in. l. si quis in
seruitute. de furtis. et qd̄ nō. per In-
nocen. in. ca. ut fame. in glo. in v. p̄e-
latozum. de senten. ex cōmunicatiōis
et Johan. an. in nouella. in. ca. cum
non ab homine. de iudi. vide baldū

Citatio

in. l. per diuersas. r. questio. l. man
dati. in. l. si sic. per Anno. de lega. i.
et per baldū in. l. si quis curialis. in. l.
notabili. l. de episco. et clerici.

Item queritur. Ecce delegatus
qui de causa cognouit citauit partes
peremptorie ad sententiam audien
dam demum. committit alicui sen
tentie prolationem. Queritur an is
cui commisit debeat iterum partes ci
tare. et videtur qd sic. ar. ff. de iudi. edi
ctum. et facit qd no. l. quomodo et
quando iudex. consentaneus. in glo.
l. preside. r. ar. qtra. ex. de offi. dele
ga. consuluit. ff. de iudi. mortuo. de
cretalis probat qd iudex non tenetur
ultra citare. et lex dicit qd iudice mor
tuo successor indicabit qd ille iudi
caturus erat. ergo pronuntiabit sine
noua citatione cessat dubium si vter
q3 comparet paratus audire senten
tiam. procedit quidem cum alter cō
parentium petit copiam subdelega
tionis. vel contra illum opponit ali
quid probabile. tūc enim cum ea ho
ra sententia ferri non possit. certum
est qd nouum peremptorium erit ne
cessarium. procedit ergo dubium cū
alter non comparet. et tūc puto no
uum peremptorium necessarium per
predictam. l. edictus. nisi iudex citas
set ad sententiam ferendam per se vel
eum cui committeret facit. ff. iudica.
solui. cum apud. et vide spe. de accu
satio. licet. post principium. l. mortuo
determinat quid iudicandum. s3 qñ
nō sit iudicandū de hoc spe. titulo de

citatio. § si. in fine. v. Item queritur.

Nota qd citatio personalis requi
ritur ad sententiam excommunicari
onis ferendam et ad quascunq3 dif
finitivas contra regulas iuris com
munis. ca. sacro. de sententia excom
municationis. scdm Innocentium.
de eo qui. mitti. in possessionem. c. si
aduersarius. in. prima columna. in glo.
sua in. v. publice. Qd verum nisi ci
tandus se absentet fraudulenter. qd
tunc sufficit citatio ad domum. fm
Innocentium. ibi. et angel. in. l. ut
perfectius. l. de annali exceptione.
Item debet fieri cum cōminatione
scdm bar. in. l. si apparitor. l. de co
arta. libro. xj. vide lanfran. in. v. cita
tiones. in. c. quoniam. de probatio.

An si episcopus vel inquisitor si
mul citant aliquos super crimine he
resis coram quo tenetur citatus cō
parere. vide in. ca. p. hoc. de hereti. li
bro sexto.

An quando proceditur contra
defunctum super crimine heresis. an
inquisitor faciat citare heredes ad de
fensionem defuncti cum eius heredi
bus intersit propter duo. scilicet pro
pter conseruandam famam et me
moriam defuncti. et propter bona q
sibi veniunt auferenda. Nam ex pri
mo sequitur ipsis filiis. qd si patet
aut auus damnatur de heresi que
dam pene propter crimina parentū
in detestationem criminis descendit
in filios. vt infra dicitur filij. et d. pe
nis que descendunt in filios. et infra

Citatio.

defunctus.

An quis possit citare propria au
toritate. et an iudex possit citare nō
requisitus a parte. vide bartolū. in. l.
iij. § pretor. et § quo autem iudicio
ff. de damno infecto. l. neminem. l.
de exhibi. et introdu. reis. Antonius
de butrio in. c. i. de iudi. et abbas in
ca. i. de iudicijs. vbi tenent qd non. et
etiam abbas in dicto capitulo. i. de
iudicijs. dicit qd etiam nec pars po
testet propria auctoritate citare. vt
supra ponit abbas. sed omnes leges
ponunt aliquos casus quibus valet
citatio sine iudicis mandato. Nam
permittitur capere deprehensum in
fragranti delicto fugientem. et ista
est citatio realis. vt infra dicitur. et
habetur in. l. i. l. de raptoribus vir
ginum. et. l. si quis in seruitute. ff. de
furtis. Item fallit in debitore fugien
te. vt. l. ait pretor. § si debitorem. et qd
ibi notatur. ff. de his que in frau. cre.
de hoc vide. s. captura.

Nota qd in citatione debet poni
qd certo loco et die compareat in ta
li domo coram tali iudice in tali ter
mino sibi prefixo vsq3 ad sententi
am diffinitiuam inclusiue. et an ad
audiendum sententiam debeat quis
citari. vide. j. sententia.

Circa citationem qualiter debet
fieri contra suspectos de fide. Et pri
mo notandum qd in citatione debet
fieri mentio qd veniant de fide respō
suri. vt notatur in ca. cum contuma
cia. de hereticis. libro. vj. Et debet ei

tari peremptorie. vt supra dictum est
in § precedenti. scilicet qd die tali et
tali hora personaliter compareat in
curia inquisitionis coram inquisito
ribus de fide et de articulis fidei chri
stiane an ambulet in tenebris vel in
luce. Responsurus et factururus in et
super premisis ac diciturus qd fuerit
rationis cum intentione qd si dictis
die et hora coram inquisitoribus nō
comparuerit predicta factururus qd
contra eundem tanquam de fide su
spectum per iuris remedia ad exco
municationem et alia scdm canonica
sanctiones procedet iustitia me
diante ipsius absentia vel contuma
cia in aliquo non obstante. Datum.
r. Et debet addi in dicta citatione
super id quod veniat de fide respon
surus ea que ponit spe. in titulo d. he
reticis. et nota qd citatio debet dirigi
contra illum qui est suspectus de fi
de. de hoc vide. j. contumax.

Nota qd cum quis citatur ad vi
dendum examinari testes ad perpe
tuam rei memoriam non sufficit ci
tatio ad domum. imo si non reperi
tur debet expectari quousq3 inueni
atur qd ego intelligo si non erat peri
culum in mora. al's secus. Innocē.
de testibus. significauit. qd te venien
ti. et adde nō. per bal. in. l. i. ff. de iur
isdictione om. iudi.

Quia non potest citare parē s3 bñ po
test requirere. dictū est inno. i. c. cū no
bis. de electi. tex. in cle. i. de here. post
pñ. et vide p̄or. ibi. in v. requisit.

Citatio

Sed an sola citatio in causa criminali infamet. glo. in l. si. ff. de re iudicata.

Sed pro intelligentia istius materie circa citationem hereticorum est distinguendum. quia aut querimus de citatione verbali: aut de citatione reali. Primo casu citandus est qui de hoc crimine impetitur quacumque via procedatur contra eum: siue per inquisitionem: siue per denunciationem: siue per accusationem semper est citatio facienda ut habeat copiam se defendendi: cum enim defensio sit de iure naturali. ut in elementina pastoralis. ceterum. de re iudicata. Amen ergo deneganda est quantumcumque excommunicato et criminoso. de exceptio. cum inter. et. c. si. Excepto quod si esset hereticus relapsus. quia talis sine aliqua audientia est iudicio seculari relinquendus. ut de here. c. ad abolendam. §. illos. et. c. super eo. eodem tit. li. vj. Sed tamen veriori consideratione posset dici quod licet relapsus non debeat audiri super crimine. ut in dictis iuribus. si tamen vult excusare se relapsus fore bene esset audiendus. Nam cum dispositio excludens exceptiones fundatur super certa qualitate non videtur excludere exceptiones detrahentes illi qualitati. voluit glo. c. cupientes. §. quod si per viginti. de electio. li. vj. et cle. unica. de sacresta pos. et fruc. et bar. in l. si. §. i. v. parui. refert. ff. quod vi aut clam. sic enim in proposito est dicendum: ut cum illa iura se fundant super relapso non videantur

tur tollere defensionem quantum ad hoc quod iste possit dicere se non relapsus. Et nota quod hanc citationem poterunt episcopi et inquisitores necdum per se sed per alios facere. ut in dicto c. ut commissi. de hereticis. li. vj. de relapso. vide. j. relapsus.

Sed si querimus de citatione reali que citatio fit per capturam persone et similiter ipse episcopus et inquisitor facere possunt talem citationem. ut. §. de captura. et. §. carcer. et vnus sine alio etiam facere potest. ut de hereti. in cle. i. §. i. Et regulare est quod puenit super crimine possit personaliter capi et in carcerari. ut supra dictum est in littera captura. et in littera carcer. preferatim quando delictum est maximum sicut crimen heresis. de qua materia vide late. per bar. in l. i. ff. ad l. iulii. repetun. et in l. i. ff. de cul. reo. de forma cuius citationis realis. vide. §. captura. et. §. carcer. Nam de more seruatur ista practica quod habita informatione de maleficio et malefactore per iudicem mittitur ad capiendum personaliter ipsum malefactorem sine alia citatione precedenti. vide supra captura. ut ibi late dictum est et in littera carcer.

Sed an delegatus possit facere citationem realem. scilicet per capturam. vide. §. captura. et. §. carcer.

Sed si citatur comparere que forma debeat cum eo teneri. vide. §. carcer. et. j. de modo procedendi.

Sed queritur nunquid si quis est citatus et post citationem super cri-

Ciuitas

mine se transfert ad alia domicilia. quis istorum inquisitorum procedet contra talem an inquisitor delicti. scilicet ubi commisit delictum. vel alter ad cuius forum se transfulit. vide. j. domicilia mutantes.

Nota quod si quis citatur ad locum non tutum an teneatur comparere coram iudice citationis in illo loco non tuto ipsi citato. et dicendum quod comparere tenetur et debet excipere et si exceptio non fuerit admissa potest appellare. ut in. c. ex parte. et. i. de appellatio. hoc est quando ille locus ad quem citatur non est notorie non tutus. sed si citatur ad locum notorie non tutum potest sine exceptione appellare. imo quod plus est quod nec tenetur excipere: nec appellare: nec ipsa appellatio artat: nec tenet ut est textus in. c. pastoralis. in element. de re iudica. in §. notorius. et ibi glo. singularis. super verbo notorio. vide. §. appellatio.

Sed citatio non requiritur quando dubitatur ne citatus instruat ad fugam. vide. j. in fine extrauagantiu et in prime hic quod ibi dicitur.

Sed citatio personalis requiritur ad sententiam excommunicationis ferendam. et ad quascumque diffinitivas contra regulas iuris communis. c. sacro. de senten. excommunicationis. secundum Anno. de eo qui mittit in possessione. c. si aduersarius. vide. j. in fine. extrauagantiu et in prime hic quod ibi dicitur.

Ciuitas an possit com

Clauis

buti vel destrui propter hereticos ibi habitantes. vide. j. comburi.

Clauis duo debent esse pro custodiendo carcere quarum vnam tenebit custos per episcopum deputatus. et aliam alter custos deputatus per inquisitores. ut de hereticis. in clementi. multorum. et nullus illorum custodum debet loqui cum ipsis in carceratis nisi presente alio custode. ut in d. elementina multorum. de quo vide supra carcer.

Sed qui negat clauis ecclesie sunt diuisi a deo et ab ecclesia. hoc intelligendo per clauis potestatem ligandi atque soluendi. ut de peniten. dis. i. potest fieri. et sic hereticus potest talis dici et iudicari.

Clericus. De clericis dicit Bernardus. quod dicuntur de clericis nostri temporis. Nam aliud sunt. et aliud dicunt et aliud videri volunt. Nam in habendis temporalibus sunt ut laici. in habendis prebendis sunt ut clerici. in plateis sunt ut milites. in vestimentis sunt ut mulieres. non laborant ut laici. non predicant ut clerici. non pugnant ut milites. non fructificant ut mulieres. Cuius ergo ordinis sunt: nullius. sed credo eos esse ordinandos. ubi nullus ordo. sed sempiternus horum inhabitat. Nec Bernardus ad Eugenium papam: in quarto libro de consideratione. et super psal. In labore hominum non sunt idem cum hominibus non flagellabuntur. Sed clericus luxurians contra natura

Elericus

turam deponitur. vide. j. sodomia.

Nota q̄ si clerici vel religiosi inuēti fuerint culpabiles in crimine heresis grauius debent puniri q̄ laici. vt ext. de here. c. penul. Et ita sicut maior pena punitur clericus isto crimine q̄ laicus et grauius peccat. ita et religiosi magis peccant in tali crimine deprehensi q̄ clerici seculares. et grauius puniuntur q̄ clerici. vt in. c. accusatus. de hereticis. libro. vj. et in quadam extrauagante. Alexandri que incipit. Nouerit vniuersitas. vide. j. grauius. et. j. pena. et. j. religiosi.

Item de vita clericorum et eorum honestate aliqua dicemus. secundum quod dicit Isidorus. xxij. dist. in. c. his igitur lege. ubi sic dicit. His igitur lege patrum cauetur vt a vulgari vita a mundi voluptatibus se abstineant non spectaculis: non pompis inter sint. conuiuia publica fugiant. priuata. non tantum pudica sed sobria colant. usuris nequaquam incumbant. nec turpibus occupationibus lucrorum non fraudibus cuiusque studium appetant. amorem pecunie quasi materiam tuncorum criminum fugiant honoris gradum per ambitionem non suscipiant. secularia officia negociaque renuant. pro beneficijs medicine dei munera non accipiant. dolos et coniurationes caueant. odium emulationes obreccationem et inuidias fugiant. non vagi oculis. non effrenes lingua. aut petulanti fluídoque gressu incedant. sed pudorem atque verecundiam metis simplici habitu

incessuque ostendant ob castitatem etiam membrorum et verborum sicut operum penitus exerceantur. viduarum et virginum frequentationes fugiant contubernia extraneorum nullatenus appetant. feminatum castimoniam quoque inuolati corporis perpetuo conservare studeant. Aut certe vniuersum matrimonij vinculo federentur. senioribus quoque debitam prebeant obedientiam. nec ullo iactantie studio semetipsos attollant. Postremo doctrine lectionibus. psalmis. hymnis. canticis. exercitio iugiter incumbant. Tales enim esse debent qui diuinis cultibus sese mancipandos studeant. scilicet vt dum scientie operam dant doctrine gratiam populis administrant. Nec isidorus. ubi supra. Sed ad hec omnia dicent ipsi clerici presentis temporis. per de mas es la et itola enel molino. Et ideo non sine causa Bernardus dicit de eis que dicta sunt supra in primo. Istius littere. et ibi vide.

Nota quod boni sacerdotes vel clerici remittunt peccata ex officio et vite merito. mali non ex vite merito. sed ex officio tantum quando ab ecclesia tolerant nec subditos mala vitae eorum ledit si bona faciunt que illi dicunt. hec ray. i. sum. in tract. de pena confessoris reuelantis confessionem. in. i. col.

Sed an clerici possint spectaculū interesse. vide. j. Spectacula.

Sed an laicus possit accusare clericum carcerare et torqueri. vide. j. laic.

Nota causas propter quas cleri-

Elericus

ci debet vivere caste. quas vide. s. castitas. in prin. et in fine.

Sed bona clericorum pauperum sunt. et dum viuunt sunt procuratores et administratores eorum. vt. xx. dist. q. vij. quod autem. et. xvj. quest. i. quoniam quicquid.

Item clerici tenentur ad hospitalitatem charitatiuam. vt. xvj. q. i. quoniam quicquid. Non tamen ad hospitalitatem violentam. vt. l. i. l. de episcopis et clericis.

Sed an et quando presbyter tenetur iurare coactus. vide. j. iuramentum. Nota quod hec vi.

Notandum quod clericis non sit licitum exercere mercimonia habetur et tenet abbas in. c. nauiganti. de usuris. et de hoc in ea. negociatorem clericum. lxxxvij. dist. et quod notat in. c. i. ne clerici vel monachi. Si tamen indigent licite possunt exercere aliquod opus. vt priuata emere cartas scribere libros facere retia et texere cofinos. vt de consecra. dist. v. nunquam. et de hoc vide quod no. glo. xiiij. q. iij. canonum. et. c. i. de celebra. mis. et Tho. seba sede. que festio. lxxxvij. ar. iij. ad. tertium ar.

Sed an liceat clericis portare arma. vide. s. arma. et dicendum quod clerici voluntarie arma portantes gradu amisso traduntur monasterio. vt. xx. dist. q. vij. clericis. et quicumque clericus ubi dicit. quicumque clericus aut in bello: aut in rixa: aut gentiliū ludus mortuus fuerit: nec in oblatione: nec in oratione pro eo postuletur: sed in manus incidat iudicis. sepultura ta-

men non priuetur. vt. xxij. quest. vij. quicumque clericus. Et licet clericus habeat inimicos non habet ei arma portare. vt est glo. xxij. q. vij. in summa et quasi per totum. et non. d. hoc in. c. clericis. de vita et honest. cleri.

Nota quod clerici et religiosi possunt exercere officium tabellionatus in officio inquisitionis. vt. j. notarius. et j. religiosi.

An clericus vel episcopus possit heresim quam commiserunt abiurarunt et reuersi sunt ad ecclesiam possint in suis ordinibus remanere. et in episcopatu vel dignitate quas habent tempore reuersionis. si redeunt tempore gratie. vide. l. q. vij. per totam causam. et per glo. eius.

Item an clericus rediens conuersus se ad fidem de heresi in qua incurrat debeat beneficio suari. archiepiscopus tenet quod non. in. c. vt commissi. glo. xxj. dist. nunc autem. et idem. vij. dist. quo iure.

An clericis propter crimine heresis possit imponi pena pecuniaria ratione talis criminis et responderi potest quod si tales clerici non habent proprium vel patrimonium quod non potest eis imponi penitentia pecuniaria quia non debent diminui bona ecclesiarum propter delicta clericorum. vt de here. c. ij. Nunquam sciendum. in. ele. nam delictum persone non debet redundare in damnum ecclesie. vt de reg. iuris. li. vj. in. c. delictum. si vero hoc proprium tunc bene potest imponi eis penitentia pecuniaria sicut alijs. quia tunc ratio prohibens cessat omnino. de quo vide. j. penitentia pecuniaria.